EN MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

APAUTUS TAPAH-
TSENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

TORSTAINA KESÄKUUN 2 P. — SUDBURY, ONT., CAN. — THURSDAY, JUNE 2, 1921.

V VUOSIKERTA—VOL. V

...orittanut en-
...sen osuuten-
...ittolaisille

...aksa maksoi maanan-
...isen osuuden liittolais
...stä sotakorvauksesta
...ultamarkassa.
...settiin liittolaisten ko
...an minkäänlaisia sere-
...an Pariisissa oleva lä-
... edelläsanotun sum-
...ssa ilman vartiostoa
...ja otti kuitin rahasta.
...an olevan suurimman
...nitä on siirretty Sak-
...n jälkeen sodan.
... kultabondin muodossa
...neljän suurimman Sak
...n varmennuksella. Ko-
...jakamaan rahat aikai-
...tyllä tavalla, josta Bel
...maan ensimmäisen o-
...ensimmäinen vaatija.

...tävia kuvauk-
...Kiinasta

**...appavat tahallaan kii-
...kään. Lapsia surma-
... heille ei voida
...taa ruokaa.**

...ain amerikalainen eri-
...alker väittää, että Kii-
...a kurjuus ja nälänhä-
...nilaisten tarkoitukselli-
...nat. Shantungin maa-
...itsevaan hätään ei ole
...uten on kerrottu, vaan
... agentit ostaneet viljan
...taen järjestelmällisesti
...uokavaroista. Japanilais
...ena on täten pakoittaa
...estön suuremmissa mää
...maan pois alueelta. Li-
... japanilaiset suuria alu-
...en omistamista maista,
... ovat pakoitettu myy-
...laisen asemansa takia.
...vat japanilaiset koko
...ontrollinsa alle.
...n joutuneella aineella
...meneen miljoonaan nou
...sto. Ruokatarpeita ei
...eksikään. Jauhettua
...hdakkeita ja puiden leh
...vintoaineena, mutta nii-
...än pian loppuvan. Tu-
... nälkään jo tätä nykyä
...ulee kuolemaan ellei he
...ntarpeita.
...ittää, että japanilaiset
...ttaa maakunnasta ruo-
...oksi siitä, että kiinalai-
... kieltäytyivät lastaamas
...ämästä japanilaisten lai
...een kun maakunta rau-
...n mukaan luovutettiin

**...taan, kun näille ei voida
...taa ruokaa.**

... norjan lähetysseuran
...rtonut, vallitsee Kiinas-
...hirvittävä nälänhätä.
...ä, joita sihteeri on saa-
... toimivilta lähetyssaar-
... selville, että kiinalaiset
... puutteen ja nälän pa-
...kaneet surmata lapsi-
...ä ei ole millä heitä ruok
... ovat tuhonneet kaiken
...taneet muutenkin tava-
...a. Joku aika sitten o-
...apana ottaa hengiltä
...un niitä yhteen ja sa-
...seen syntyi useampia.
...kuin Kiina muuttui tasa
...ettiin lailla tällainen ih
... Mutta nykyään eivät
...hdo noudattaa lakia täs
...aan surmaavat ei ainoas
...vaan myöskin poikalap-

...ilainen kommu-
...omittu pakko-
...työhön

(F.P.) — Robert Ste-
...Britannian kommunisti-
...aniseeraaja on tuomittu
...ukaudeksi pakkotyöhön
...apinallisuuden ja tyyty-
... lietsomisesta siviilivä-
...udessa. Oikeushuonees-
...wart tuomittiin, panivat
... työläiset mielenosotuk-
...asivat hänelle poistues-
...alista.

Lloyd George pelaa taas jyrkän osaa

Pääministerin esitystä pidetään ultimaatumina. Lakkoa ei voida vielä ainakaan lopettaa.

Lontoo — Hallituksen esitykset hiililakon lopettamiseksi on esitetty sekä kaivosten omistajille että kaivosmiehille eri piireissä. Kaivostyöläisten toimeenpanevan komitea ei kokoonnu ennen ensi perjantaita, joten sovintoa, jos voitaisiin hallituksen esitysten perusteella tehdäkin, ei saada aikaan ainakaan kymmeneen päivään siihen määrin että työt voitaisiin alkaa.

Kumpikaan puoli ei pidä hyväksyttävänä hallituksen ehtoja.

Hallituksen esitystä lakon lopettamisehdoista ei kumpikaan puoli pidä tyydyttävänä. Pääministerin kerrotaan olleen niin jyrkkänä yhteisissä neuvotteluissa, ettei kummankaan puolen edustajat ole uskaltaneet mennä häntä yksityisesti puhuttelemaan. Molemmat riitapuolet ovat alistaneet hallituksen esitykset eri piirin harkittavaksi.

Pääministeri puhutteli kaivostyöläisten edustajia ensiksi. Mitään virallista raporttia pääministerin puhesta mainareille ei ole annettu julkisuuteen, mutta eräs mainarien edustaja piti hänen puhettaan suoranaisena ultimaatumina. Pääministerin piti sanoneen, että on aika jo päättää hiililakko ja elleivät kaivosten omistajat ja työläiset voi lakkoa sopia, tulee parlamentti mahdollisesti säätämään lain, jossa sovintotehdään pakolliseksi. Tähän huomautti kaivostyöläisten järjestön presidentti Herbert Smith, että tätä kaikkiako pääministeri suunnittelee silloin kun kaivostyöläisiä raahataan ympäri maan vankiloihin. Tähän pääministeri huomautti, että uusi laki mahdollisesti merkitsee sitä että kaivosten omistajat tulevat menemään linnaan. Hän lausui edelleen että hallitus on päättänyt että väliaikainen sovinto on saatava kaikin mokomin aikaan ja että samalla on ryhdyttävä järjestämään koneistoa pysyvän rauhan saamiseksi.

Työläisten palkkojen alennus «sovinnon» ehtona.

Hallituksen esitys perustuu asteettaiselle palkkojen alennukselle, hallitus puolestaan antaa 10,000,000 puntaa «helpottaakseen palkkojen alennusta». Ja jättää puolestaan teollisuudelle määrättäväksi kuinka tämä hallituksen lahjotus käytetään. Hallituksen esityksessä viitataan vielä siihen, että jos kaivosmiehet suostuvat ainoastaan pieneen palkkojen alennukseen tällä kertaa,tulee tämä rahasto hyyin pian loppumaan. Hallituksen esitys edelleen sisältää että uusi sopimus tulee kestämään 12 kuukautta ja vaaditaan sen kumoamiseksi kolmen kuukauden ylössanominen.

Kaivostyöläisten edustajat eivät katso voivansa suostua hallituksen ehtoihin omin päinsä, siksi he ovat alistaneet esitykset eri piirijärjestöjen jäsenistön harkittavaksi ja ellei sitä tietä saada työläisten tahtoa selville, tullaan toimittamaan jäsenkohtainen yleisäänestys.

Kaivosten omistajat myöskin tietävät heidän joukossaan olevan suuren määrän henkilöitä ja yhtiöitä, jotka eivät ole halukkaat vähääkään vähentämään voittojaan, siksi hekin ovat alistaneet hallituksen esitykset jäsenistönsä harkittavaksi.

SUOMEN JA NEUVOSTO-VENÄJÄN SUHTEIDEN JÄRJESTÄMINEN

Tarton rauhansopimuksen edellyttämään suomalais-venäläiseen sekakomiteaan, jonka tehtäväksi tulee Suomen ja Neuvosto-Venäjän välisten suhteiden järjestäminen, ei Suomen taholta ole vielä jäseniä määrätty koska on odotettu, että neuvostohallitus puolestaan ensin tekisi sen.

Ulkoministeriöstä saadun tiedon mukaan on neuvostohallitus torstaina ilmoittanut, että se puolestaan tulee määräämään jäsenet mainittuun komiteaan heti kun Suomen kanssa on sovittu mainitun sekakomitean toimipaikasta, joksi neuvostohallitus ehdottaa Moskovaa. Suomen hallitus ei ole vielä käsitellyt asiaa.

Pariisin poliisit urheilevat kotitarkastuksilla

Pariisi — Neljäkymmentä rakennusta, niihin luettuna Ranskan sosialisti puolueen sihteerin M. Frossardin sosialistisen toimittajan Boris Souvarinen ja Ranskan sosialisti puolueen johtajan Ernest Loriotin asunnot tarkastettiin Pariisin poliisien toimesta maanantaina.

Yleisen syyttäjän virastosta jaettiin tarkastusmääräyksiä klo kymmenestä asti aina yli puoleenyöhön ja kerrotaan lisää määräyksiä kotitarkastusten toimeen panoon annettavan.

Tarkastusmääräysten sanotaan olevan yhteydessä Pariisissa äskettäin pidettyjen sotavastaisten kokousten järjestämisen kanssa, joissa kokouksissa kiellettiin yhtymästä sotaväkeen ja kannattamasta kapitalistisia sotia, joista ei ole mitään hyötyä työväenluokalle.

PÄÄMINISTERI MATKUSTAA EUROPAAN.

Quebec — Pääministeri Meighenin odotetaan saapuvan tänne ensi sunnuntaina, jonka jälkeen hän matkustaa Europaan Suur Britannian yleisvaltakunnalliseen konferenssiin edustamaan Canadaa.

Kommunistinen puolue perustettu Belgiaankin

Brussel — Kauan odotettu hajaannus Belgian sosialisti puolueessa tapahtui sunnuntaina pidetyssä kokouksessa, jolloin puolueen vasemmistolais aines päätti erota sosialistipuolueesta ja perustaa kommunistisen puolueen, joka tulee liittymään kolmanteen kansainväliseen. Uuden puolueen johtajana tule olemaan M. Jacquemotte.

Jo pitemmän ajan on Belgian sosialistein keskuudessa ollut erimielisyyttä kansainvälisyys kysymyksissä ollen sosialisti puolueessa voimakas kommunistinen ja Kolmannen Internationalen asiaa ajava ryhmä, joka nyt lopultakin on ottanut selvän päämäärän perustamalla Kommunistisen puolueen.

TUOMITTIIN ASTIOITA PESEMÄÄN

New York — George Watson, entinen rautatie-salapoliisi ja nyt ilman työtä oleva mies alkoi viime lauantaina suorittamaan hänelle tuomittua seitsemän päivän rangaistusta astioiden pesemisessä kotonaan. Vaimonsa Mrs. Watson vaati miehelleen rangaistusta Long Islannin kaupungin poliisioikeudessa siitä, että hän oli iltasin myöhään kotoa pois ja sitten kun tuli takasin teki jonkunlaista kotihäiriötä. Poliisi oikeuden tuomari antoi asiassa päätöksen tuomiten miehen seitsemäksi päiväksi tiskaamaan, valkonen esiliina päällä, vaimonsa ollessa paasina.

Venäjän työläiset avustavat Englannin lakkolaisia

Riika — Moskovasta tänne saapunut tiedonanto kertoo, että Venäjän ammattiyhdistykset pitämässään kokouksessa ovat päättäneet Englannissa lakossa oleville hiilenkaivajille lähettää 20 tuhannen punnan suuruisen erän lakkoavustukseksi.

Tov. Tenhunen valittu Federated Pressin johtokuntaan

Federated Pressin päätoimittaja E. J. Costello ilmottaa New York Callin toimittajan C. W. Ervin eronneen Federated Pressin toimeenpanevasta komiteasta ja hänen tilalleen valitun Työmiehen liikkeenhoitajan toveri Matti Tenhusen.

AUTO TAPPANUT LAPSEN

Halifax — Viime lauantaina kun John Fryn kolmivuotias lapsi «Billy» juoksi isäänsä vastaanottamaan, joutui hän auton alle, joka mursi hänen niskansa, kuolema seuraten pienokaista heti.

NORJA TYÖLÄISTEN SUURLAKON PYÖRTEISSÄ

Sotaväki pantu liikkeelle «järjestystä» ylläpitämään.

New York — Tänne perjantaina saapuneen virallisen tiedon mukaan koko maata käsittävä yleislakko on julistettu. Vaikkakaan mitään vakavampia häiriöitä ei ole tapahtunut, on hallitus pannut maan sotavoimat liikkeelle avustamaan poliiseja Kristianissa ja muissa kaupungeissa.

Tiedonanto joka kertoo, että neuvottelut työläisten ja työantajien välillä on jo alettu, tiedottaa myöskin että kaupungeissa on riitttävästi elintarpeita.

Ensimäisen tiedonannon saapuessa pääkaupungin sähkötehdas oli käynnissä, mutta sen sijaan kaasutehdas ja muut kunnalliset laitokset oli seisautettu.

ROWELL JA MAHARG EROAA PARLAMENTTIJÄSENYYDESTÄ

Ottawa — Durhamin piirin parlamentti edustaja N. W. Rowellin ja Maple Creekin piirin edustaja J. A. Mahargin uskotaan jättävän erohakemuksensa parlamentin edustajatoimesta kahden tai kolmen päivän kuluessa. Hallituksen edustaja Rhodes ilmoitti, että hän tulee julkaisemaan edellämainitut erohakemukset niin pian kun hän saa ne. Mahargin sanotaan jättävän liittomaakuntain edistysmielisen puolueen ottaakseen vastaan Saskatchewanin maakunnan tarjooman hallitusjäsenen paikan.

EGYPTIN MELLAKOISSA KYMMENIÄ TAPETTU

Lontoo — Kairosta saapunut tiedonanto kertoo, että viime sunnuntaisissa mellakoissa Alexandriassa tapettiin 37 henkeä, joiden joukossa 25 egyptiläistä, 11 kerikkalaista ja 1 italialainen tyttö. Kaikkiaan 151 henkilöä haavoitettiin. Mellakoiden sanotaan saaneen alkunsa joittenkin palkattujen agenttien toimesta ja, että niillä ei olisi mitään poliittista luonnetta.

Saksa ja Kiina allekirjoittaneet sopimuksen

Kiinan ja Saksan välillä on allekirjoitettu kauppasopimus, jonka sanotaan merkitsevän samaa kuin rauhan sopimuksen aikaansaamisen näitten kahden maan välillä. Mainitun sopimuksen perusteella Saksa suostuu perustamaan konsulaattisen tuomiovallan ja sitoutuu panemaan käytäntöön Versaillesin rauhan Kiinaa koskevan pykälän määräykset, samalla kun korvata Kiinan kulugit saksalaisten pidättämisestä sodan aikana.

LISÄÄ SOTAVÄKEÄ IRLANNIN PALOA SAMMUTTAMAAN

Lontoo — Englannin hallitus on päättänyt kaksinkertaistuttaa miehitysarmeijansa Irlannissa. Nykyään on miehitysarmeijan vakinaisten joukkojen lukumäärä 56,000. Hallitus tulee keräämään kaikki leiripalveluksessa olevat miehet Curraghiin, Dubliniin, Corkiin ja muihin Irlannin kapinan kiehuntakeskuksiin, kunnes toinen 50,000 on kuletettu Irlantiin.

Siis sen sijaan että hallitus tulisi vähentämään miehitysarmeijaansa, tullaan sitä enentämään toisella puolella, sillä pääministeri on päättänyt kokeilla Irlantiin nähden englantilaisen militarismin voimia.

TORONTOLAINEN PANKKIKIRJURI SAI 5 VUOTTA

Toronto — Maanantai aamuna tuomittiin Edgar Morton Brown, täkäläisen Montreal pankin kirjuri, joka perjantaina tunnusti itsensä syypääksi $21,710 varkauteen mainitussa pankissa, viideksi vuodeksi Kingstonin pakkotyövankilaan.

Syytetyn lakimies anoi klientilleen keveää tuomiota, huomauttaen kuin syytetty oli ollut rasitettu ankarasta työstä, muistettaen myöskin että hänellä on vaimo ja lapsi.

Sovittelulautakunta ratkaisemaan riitaisuuksia paperiteollisuudessa

Albany — Riitaisuuksia ratkaiseva komitea on nimitetty käsittelemään työnantajain ja työntekijäin välisiä palkka ja työpäiväriitaisuuksia useissa Canadan, Yhdysvaltain ja Newfoundlandin paperitehtaitten lakoissa.

Kuten muistetaan vaativat työläiset paperitehtaissa 10 prosentin palkan korotuksen ja 8 tunnin työpäivän edelleen voimassa pysyttämistä, jota vastoin työnantajat vaativat palkkoja alennettavaksi 30 prosenttia ja työpäivän pidentämistä 9 tuntiseksi. Kun työläiset kieltäytyivät suostumasta työnantajain tarjouksiin puhkesi lakko toisten tietojen mukaan sulku useimmissa paperitehtaissa Amerikassa.

AUSTRAALIA JA SAKSA ALOTTANEET KAUPAN

Melbourne — (F.P.) — Austraalian hallitus on päättänyt ryhtyä jälleen kauppasuhteisiin Saksan kanssa. Itseasiassa on kaupankäynti jo alettu.

Erinäisiä tietoja Neuvosto-Venäjältä

Austraalia valmistautuu kauppavaihtoon Venäjän kanssa.

Lontoo — Timesille lennätetään Melbournesta, että pääministeri Hughes on luvannut edustajahuoneelle toimituttaa Englannissa tutkimuksia australialaisen lyijyn ja tinan viennistä Venäjälle ja ottaa selkoa siitä, suostuuko Venäjä vastaanottamaan Australian koko tuotannon ja maksamaan käteisellä. Hughes sanoi, ettei hän voi hyväksyä sitä, että ennakkoluulot Neuvosto-Venäjän suhteen saavat vaikuttaa kauppaan ja ehdotukseen metallien ja muiden tavarain myynnistä Venäjälle. Austraalia tahtoo myydä tavaroitansa kaikille, jotka niitä tahtovat ostaa.

Huolenpito teknillisestä opetuksesta

Kubanin alueella on lyhyen ajan sisällä avattu 102 oppilait., joissa annetaan ammatillista ja teknillistä opetusta tarkoituksella valmistaa oman maan tarpeeksi pystyviä teknikkoja ja insinöörejä.

Huomattava keksintö bentsiinin valmistuksessa.

«Krasnaja Gaseta» kertoo huhtik. 13 päivän numerossaan, että professori Belinski on keksinyt keinon valmistaa lentoliikkeessä käytettävää bentsiiniä hajoittamalla naftatuotteet aluminiumkloriidalla. Laboratoorikokeet ovat jo suoritetut ja sitä on alettu valmistaa tehtaissa. Eräässä tehtaassa on sitä jo valmistettukin huomattavia määriä.

Automobiililiikenne Krimille

Kevään saapuessa on useilla Krimin paikkakunnilla järjestetty säännöllinen automobiililiikenne. Tähän tarkoitukseen on kaikki autoliikealueella olevat polttoaineet otettu takavarikkoon..

Rautatieliikenne Venäjän ja Viron välillä.

Rautateiden sekakomitea on päättänyt hyväksyä Pskovin läheisyydessä sijaitsevan rautatiesillan korjauksen. Heti toukokuun alkupäivinä aletaan tavara- ja matkustajaliikenne Walkin ja Pskovin välillä. Tämä on toinen rautatielinja Viron ja Venäjän välillä.

Venäjän tilaukset ulkomailta.

Rautatieläisten äänenkannattaja «Gudok», selostaessaan Lomanosovin lähetystön toimintaa ulkomailla, ilmoittaa, että ensimmäinen Ruotsissa valmistuva veturi saapuu Venäjälle tänä kesänä. Hänschelin tehdas Kasselissa valmistelee jo tilauksia varten piirustuksia. Saksalainen putkisyndikaatti on jo suorittanut ensimäiset tilaukset.

Amerikan rahamiehet sidotut Europan vararikkopesään

Ranska tarvitsee «ainoastaan» 30 biljoonan lainan tulevana vuonna.

(Paul Hanna Federated Pessissä)

Washington — Ranska tarvitsee lainata «ainoastaan» 30,000,000,000 tulevana vuonna, edellyttäen että Saksa kykenee maksamaan siltä vaaditun 15,000,000,000 frankkia samalla ajalla.

Tämä tarkottaa seuraavaa: Jos kaikki Ranskan hallituksen unelmat verotuloista ja muista tulolähteistä toteutuvat, on Ranska vielä yhä lyhynnä seuraavan vuoden ajalla viisi kertaa niin paljon kuin kaikki se sotakorvaus, mitä se joutui maksamaan Saksalle v. 1871.

Huolimatta veloistaan yhä vain kalistelee miekkoja.

Ja tämä Ranska, joka on luhistunut ankaran velkataakkansa alle, on yhä Europan mannermaan voimakkain valtio. Sen mielettömät johtajat ja hillitsijat kalistelevat miekkojaan yhtenään ja ilmottavat aikomuksensa olevan alottaa uusia sotia tahtonsa käytäntöön panemiseksi.

Miksi Amerikan rahamiehet yhä lainaavat Europalle.

Minä olen tiedustellut päteviltä asiantuntijoilta, että miksi Amerikan rahamiehet yhä lainaavat Europalle $100,000,000 lisää, jonka auttamattoman vararikon he kaikki varmasti näkevät. Tämä asiantuntija vastasi:

«Amerikan pankkiirit ja muut sijoittajat omaavat ennestään suuren määrän Ranskan hallituksen, kuin myöskin muitten Europan maitten bondeja. Näillä bondeilla taas on arvoa ainoastaan niin kauan kuin näiden bondien omistajat uskottavat itselleen ja muille että niillä on arvoa.

«Nyt on aika tullut, jolloin on otettava askel ja taattava nämä bondit ja osotettava niihin todellista luottamusta. Ellei Ranskan saamamiehet kykene nyt panemaan lisää rahoja liikkeelle, tulee Ranskan talous luhistumaan, ja Ranskan luoton loppuessa kaikki muut Europan arvopaperit sekä valtioitten että yksityiset menettävät kaiken arvonsa.»

Jumalan tai paholaisen toivotaan pelastavan aseman.

«Ehdotettu $100,000,000 laina tulisi käytettäväksi osittain vanhojen sitoumusten maksamiseen, niin että ainoastaan $50,000,000 uutta rahaista rahaa tarvitaan. Kaikki yritykset suuremman lainan tällä kertaa Amerikasta hankkimiseksi tulisivat raukeemaan tyhjiin ennenkuin yritys pääsisi Hudson joen ylitse ja laskisi säkistä ulos Ranskan maksukyvyttömyys-kissan. Pankkiirit uskovat että he voivat hankkia pienemmän lainan; luotetaan että ne joilla on jotain menetettävää totuuden ilmitulemisessa, ovat valmiit vielä ottamaan osaa tähän «pluffiin», tekemällä yhden uuden pienen «housu»yrityksen, toivossa että uusi jumala tai paholainen sattumalta ilmestyisi pelastamaan heidät perikadosta hiukan myöhemmin».

Diplomaatit suunnittelvat uutta sotaa.

Eräs toinen tarkka Europan finanssiasiain tuntija ja tarkkailija pitää varmana että Europan diplomaattiset kämpläärit tulevat järjestämään vielä yhden uuden sodan ennen kuin he nostavat kätensä ylös. Hän arvelee, että suuri sotilaallinen «voitto» voisi tehdä mahdolliseksi Ranskalle julistaa mitättömäksi mahdottoman velkataakkansa, ilman herättämättä keskiluokkain ja talonpoikaisväestön suuttumusta, jotka väestöryhmät ovat voimakkaasti sijoittaneet varojaan sotabondeihin. Hän kehottaa meitä pitämään silmällä tilannetta, uutena mahdollisena Europan tulen syttymislähteenä, joka sodantuli tulisi antamaan Europan kapitalistiselle sivistykselle viimeisen iskun.

Bolshevikien vastustajatkaan eivät huoli Semenoffista

Tokio — Bolshevikien vastustajain sanotaan edelleen olevan vallassa Vladivostokissa huolimatta siitä, että poliittinen tilanne on jossain määrin epäselvä.

Uuden hallituksen päällikkö sanoo, että heidän yhteinen asiansa on saada kaupungissa pidettyä hyvä järjestys. Kaupungin hallitus voidaan uusia kansan tahdosta milloin tahansa sanotaan tiedonannossa.

Vastavallankumouksellinen kenraali Semenoff on astunut junaan matkustaakseen Vladivostokiin ja on hän vuokrannut laivan kuljettaakseen aseita ja ammukkeita Vladivostokiin. Sieltä tulleista raporteista päättäen tiedetään, että hänen johta ja toimiansa ei kuitenkaan tulla tarvitsemaan, joten hän ei ole ensinkään tervetullut Vladivostokiin.

Englannin kaivoslakkoa sovitellaan

Pääministeri yrittää vapauttaa hiiliteollisuudon pysyväisesti lakon vaaroilta. Toimivimpia union jäseniä jahdataan ja raahataan vankiloihin.

Lontoo — Esitykset kaivosten omistajilta ja hiilenkaivajain edustajilta, hilenkaivajain lakon lopettamiseksi, olivat pääministerin käsittelyn alaisina lauantaina. Hän oli myöskin neuvotteluissa erikseen sekä kaivosten omistajain että hiilenkaivajain järjestön edustajain kanssa. Pääministeri on tehnyt selväksi, että hänen pyrkimyksenään on, ei ainoastaan saada nykyinen lakko sovittua, vaan myöskin saada pysyväinen rauha aikaan hiiliteollisuudessa. Sitä varten hän esittää valittavaksi sekä työläisistä että työnantajista vakituisen komissionin, joka käsittelee ja ratkaisee esiintyvät riitaisuudet.

Kaivostyöläiset ovat ryhtyneet neuvotteluihin, ei niinkään paljon toivoen niistä mitään hyvää, mutta tutustuakseen hallituksen ja työnantajien uusiin esityksiin. Poliisit käyvät yhäti jatkuvaa jahtausta kaivosalueilla, vainoten toimivimpia ja radikaalisimpia union toimihenkilöitä ja jäseniä.

Kaivostyöläiset ilmottavat pysyvänsä lujina alkupräisissä vaatimuksissaan ja jos tarpeellista, ovat lakossa vielä toiset kymmenen viikkoa.

Työläisillä ja koululapsilla vapaat vesimatkat Venäjällä

Moskova — (F.P.) — Kaikilla niillä, jotka tekevät työtä, niillä jotka ovat sairaita tai työkyvyttömiä, koululaisilla ja kaikilla lapsilla alle 16 vuoden, on nyt oikeus, ilman kyytimaksuja maksamatta matkustella kaikilla Venäjän vesistöillä. Tämä matkustuslupa on tuloksena siitä dekritistä, jolla Venäjän vesikulkuliikenne on asetettu rautatiekomissariaatin hallinnon alaiseksi.

POIKANEN TAVATTU HIRTTÄYTYNEENÄ TALLISSA

Windsor — Louis Elihu Strait, 13-vuotias poikanen löydettiin viime sunnuntai iltana klo 8 ajoissa hirttäytyneenä tallissa, Leamingtonissa. Nuorukainen oli jo kuollut kun hänet löydettiin ja näytti että hän oli hirttäytynyt noin tunti sitten. Talli oli erään H. Edwardsin omistama, jossa poikanen ja hänen vanhuksensa elivät. Syytä miksi nuorukainen teki epätoivoisen tekonsa, ei tiedetä. Asian johdosta toimitettnee tutkinto.

UNKARIKIN PYRKII KANSOJEN LIITTOON

Geneva — Unkarin hallitus on virallisesti ilmoittanut tulevansa pyrkimään «Kansojen liittoon» jäseneksi ensi syyskuulla pidettävässä kokouksessa. Tarvitaanhan tuossa liitossa pyövelöimistaidon opettajiakin ja sii hen ovat erikoisesti valmistautuneet ja kurssin suorittaneet Suomen ja Unkarin valkoset pedot.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, J. W. SLUP,
Vastaava toimittaja. Toimitussihteeri

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärssyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.80, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. .... Syntymäilm. $2.00/kerta. — Halutaan tietoja osoiteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisesti nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tehdaskomiteain merkitys vallankumouksessa

Suomen työväenlehdissä kirjotetaan tehdaskomiteoista ja työväen kontrollista köyhälistön vallankumouksen kokemusten valossa Venäjällä seuraavaa:

Tehdaskomiteat ovat tehtaan tai muun työliikkeen työväestön järjestö, joka yhdistää kaikki asianomaisessa liikkeessä työskentelev. työläiset ja heihin liittyvän osan henkilökunnasta. Jo noin laaja syvien joukkojen järjestyminen viittaa kumouksellisen aikaan, jolloin pohjajoukko liikehtii ja kumouksellisiin tehtäviin joita käyttääkseen tuollainen joukkojärjestö syntyy. Se on toista kuin ammattiyhdistykset,levollisten, normaalisten olojen järjestöt, jotka tavallisesti edustavat ainoastaan vissejä työväestön osia ja täyttävät yhtä rajoitettuja tehtäviä — kunnes liikehtivät pohjajoukot tempaavat nekin mukaansa ja elävöittävät ne uudella hengellä ja uusilla tehtävillä.

Niinpä huomaammekin tehdaskomiteain syntymähetkeksi — ei «seisovan veden», vaan myllertävän kuohunnan ajan. Venäjällä ne syntyivät maaliskuun vallankumouksen jälkeen 1917. Muualla Europassa ne on niinikään nostanut esiin raiteiltaan pois suistunut aikakauksi. Nimenä niillä on tavallisesti komitea tai neuvosto, edellinen ehkä tarkoituksenmukaisempi käyttää eroituksiksi varsinaisista vallankumouksen työläis talonpoikaisja sotilasneuvostoista, jotka lähestyvä proletaarinen vallankumous nostattaa uuden valtiotyypin elimiksi. Tässä suhteessa on tutustuttava kommunistisen internationalen päätöslauselmiin, lähinnä mikäli ne koskevat tehdaskomiteoita ja neuvostojen perustamisehtoja.

Venäjän luokkataistelun historia osoittaa meille tehdaskomiteain merkityksen kehitysprosessa. Se osoittaa, että nousujärjestöt olivat köyhälistön toimintaelimiä pohjajoukkojen kypsyessä ja kohotessa historialliseen tehtäväänsä, kapitalistisen tuotantotavan kukistamiseen. Niiden kautta köyhälistö ilmaisi olevansa kohoamassa herruuteen.

«Tehdaskomiteat syntyivät jo aikaisemmin perustettujen ammattiyhdistysten rinnalle ja olivat vallankumousliikkeen esiinnostamia järjestöjä. Niillä oli tehtävänä puolustaa ja toteuttaa proletariaatin taloudellisia vatimuksia tehdasliikkeissä, etenkin turvata sen vallankumouksellisia saavutuksia. Vallankumouksen myrskypäivinä oli suuri osa tehtaan johtajista piiloutunut joukkojen vihaa peläten kun piti vallankumousp. loputtua alottaa työt jälleen, saada palkkaa j. n.e. Heidän täytyi siis itse alkaa panna tehtaita ja työliikkeitä käyntiin. He järjestyivät ja asettivat tehdaskomiteoita, jotka ryhtyivät panemaan tuotantoa käyntiin ja huolehtimaan työväestön vaatimuksista. Kun tehtaan johtajat palasivat konttoreihinsa takaisin, eivät he enää miloinkaan päässeet eroon tehdaskomiteoista, jotka jäivät, suurimmaksi osaksi kontrollia harjoittavina järjestöinä tehdasliikkeisiin.

Pian syntyikin uusi tilanne, jolloin tehdaskomiteoita tarvittiin välttämättömästi työväestön taloudellisia etuja ajamaan. Maaliskuun vallankumouksen jälkeen alkoi työnantajaisten sabotaasi, se kun kaikin keinoin koetti säilyttää pääomansa ja niistä edelleenkin elää, ja käytti taistelukeinonaan teollisuusliikkeiden sulkemista ja työläisten työttömyyteen viskaamista. Sen kautta tehdaskomiteat joutuivat taisteluun työnantajain sabotaasia vastaan.

Eräät työnantajista sanoivat, ettei heillä ole tilauksia, toiset ettei ole raaka-ainetta, kolmannet ettei ole rahaa-aineita. Luonnollisesti oli työläisten otettava selvä näistä työnantajien väitteistä. **Tuotannon kontrolli tuli tehdaskomiteain päätehtäväksi.** Milloin osoittautui, että työnantajain väitteet olivat valheellisia, vedottiin julkisuuteen.

Tämä liike ei ollut koko valtion mittakaavassa järjestetty. Kussakin tehdasliikkeessä toimittiin erittäin. Tehdaskomiteain täytyi järjestyä. 1917 oli Pietarissa tehdaskomiteain kongressi ja siinä luotiin tehdaskomiteain järjestö.

Siihen aikaan oli Venäjällä sosialipetturien (sosialidemokraattien) hallitus. Tämä antoi tehdaskomiteoista lain, joka niiltä riisti kaikki oikeudet. Näillä laillisilla tehdaskomiteoilla ei ollut kontrollioikeutta, saivat vain neuvotella työnantajain kanssa. Jos neuvottelut eivät vieneet tuloksiin, tuli vedota sovintooikeuteen, tehdaskomiteat olivat vain puhe-elimiä.

Tehdaskomiteat käsittivät tämän lain laiksi työläisiä vastaan ja kaikissa Venäjän teollisuusliikkeissä noustiin sitä vastustamaan. Koko työväenluokka ilmaisi, että se piti pätevinä ainoastaan kongressin laatimia tehdaskomiteain sääntöjä. Ja Venäjän työväestö ei pysähtynyt ponsilauselmiin, vaan todellakin niissä liikkeissä, joissa vallankumouksellisia tehdaskomiteoita oli, **ne voimaansa nojaten harjoittivat valtaansa vastoin lakia** ja se onnistuikin, kun aseelliset järjestöt niitä tukivat.

Tehdaskomiteat lisäsivät työväestössä vallankumouksellisuutta, järjestäen työläisiä taisteluun.

Niin olivat olot lokakuun, 1917, asti, jolloin työväenluokka sai koko vallan käsiinsä.

Lokakuun vallankumous toi tehdaskomiteoille uusia tehtäviä. Ennen oli niillä tehtävänä lisätä työväestön vallankumouksellisuutta, nyt niitten päätehtäväksi tuli työväen valtion rakentaminen. Vallan siirryttyä työväelle alkoi kaikkien porvarillisten ainesten sabotaasi. Hallituksen virkamiehistö, joka sanaakaan sanomatta oli työskennellyt tsaarin aikana,hylkäsi työläiset työväenhallituksen aikana. Virkamiehistöä tuki porvaristo ja se oli pieniä poikkeuksia lukuunottamatta lakossa työväen valtaa vastaan.

Työväen täytyi ottaa koko valtiohallinto käsiinsä ja ne olivat tehdaskomiteoita, jotka ensi alussa järjestivät valtiolaitoksen kaikki työt. Tehdaskomiteoittensa kautta työväki rakensi valtiokoneistonsa. Tärkeimpänä asiana oli huolehtia muonituskysymyksestä. Jokainen tehdaskomitea muodosti elintarvekomitean, joka huolehti työtätekevän väestön elintarpeista.

Oli muitakin tehtäviä. Kaikissa kapitalistivaltioissa on porvarillinen luokkaoikeus. Työläiset ajoivat nämä oikeudet tiehensä ja muodostivat kansantribunaalin. Oikeuksissa edustivat tehdaskomiteat työläisiä. Porvarillisen miliisin tilalle vallan tullessa työväen käsiin, piti laittaa uusi. Tehdaskomiteat johtivat kansan miliisiäkin. Korkeimmista johtajista alempiin miliisipalvelijoihin saakka olivat ne työläisiä. Ei vielä koskaan ollut sellaista järjestystä kaupungissa kuin sinä aikana, jolloin työläiset ottivat miliisin haltuunsa. Terveydenhoitolaitoksissa olivat niinikään työläiset, jotka järjestivät sanitääri- ja teknilliset asiat loistavampaan kuntoon, kuin koskaan ennen.

Porvarilliset tarttuivat avoimeen väkivallan käyttöön. Taantumukselliset kenraalit taistelivat valkoisine joukkoineen punaista Venäjää vastaan. Tehdaskomiteat järjestivät työläisiä punaisiksi kaarteiksi. Sittemmin muodostettiin punainen armeija suojustovallan voittamattomaksi voimaksi.

Tehdaskomiteain oli otettava haltuunsa kokonaiset tehdasliikkeet. Osa työnantajista näet pakeni rahoineen ulkomaille, toinen osa jäi sabotteeraamaan työläisten työtä. Valtiovalta oli työläisten käsissä ja työläiset, jotka varsin hyvin tiesivät, mitä työläisille tehdasliikkeelle pitää tehdä, nämä kokemattomat työläiset, panivat valtansa nojalla teollisuuden täydessä laajuudessaan jälleen käyntiin.

Siihen aikaan solmittiin litto tehdasliikkeiden ja ammattiyhdistysten kanssa. Kahden tuollaisen järjestön rinnakkaistoiminta täytyi tasoittaa, luja ja yhtenäinen työläistahto luoda tuotantokysymyksen ratkaisemiseksi. Muutamissa liikkeissä tapahtui tehdaskomiteain ja ammattiyhdistysten yhteenliittyminen: pidettiin niiden yhteisiä istuntoja, joissa asioista pohdittiin. Ennen lokakuuta ammattiyhdistykset rajoittivat tehtävänsä samoihin kuin Saksassakin, mutta myöhemmin tuli ammattiyhdistyksille uusia välttämättömiä tehtäviä, kun työläiset itse päättivät palkoista, jolloin palkkataistelut olivat tulleet ammattiyhdistyksille tarpeettomiksi. Vallan siirryttyä työläisille, kääntyi esim. metallityöläisten liitto työnantajien asemasta hallituksen puoleen. Työläiset itse päättivät palkoistaan ja ne hallitus vahvisti. Lakotkin kävivät tarkoituksettomiksi, eiväthän työläiset voineet itseään vastaan tehdä lakkoja.

Nyt oli ammattiyhdistysten tehtävänä olla tehdaskomitean kanssa yhdessä mukana työssä valtion rakentamiseksi. Ylhäältä alas asti koko valtiokoneistossa työskentelivät tehdaskomiteat yhdessä ammattiyhdistysten kanssa. Yhdessä ne rakensivat sosialistista järjestelmää. Tapahtui ammattiyhdistysten ja tehdaskomiteain yhteensulautuminen, ammattiyhdistykset ottivat työväen kysymykset ajaaksen kaikessa laajuudessaan, tehdaskomiteat muodostuivat ammattiyhdistysten elimiksi tehdasliikkeessä Ammattiyhdistykset olivat muuttuneet tehdasjärjestöiksi, jotka voivat nyt täyttää tehdaskomiteainkin tehtävät.

Proletaarisen vallankumouksen päästessä järjestymään tuli toisia elimiä, jotka ottivat tehdaskomiteain tehtävät suorittaakseen. Tuotannon harjoittaminen tuli kansantalousneuvostojen tehtäväksi yhdessä ammattiliittojen kanssa,jotka eivät voineet enää pysyä entisellä rajoitetulla työalallaan. Proletaarivaltion hallinnolliset elimet suorittivat muita tehtäviä, joita tehdaskomiteat olivat panneet käyntiin. Tehdashallintojen asettaminen tuli uuden järjestelmän mukaiseksi.

Joka tapauksessa tehdaskomiteat olivat suorittaneet erittäin tärkeän tehtävän porletaarisen vallankumuoksen kehitysprosessissa ja niiden päätehtävän proletaarisen vallankumouk lut välttämätön aste proletariaatin kypsyessä ja kohotessa tuotannon sosialistiseen järjestämiseen. Ammattiyhdistykset eivät tahtonnet eiväkä voineetkaan suorittaa tehdaskomiteain tehtäviä. Mutta tehdaskomiteat eivät myös voineet korvata ammattiyhdistyksiä. Tällaisen opetuksen antaa meille Venäjän proletaarisen vallankumouksen historia. Se, joka tyy tyy yksinomaan ammattiyhdistyksiin vieläpä vastustaa niidenkin kehittymistä vallankumouksellisiksi järjestöiksi. hän ei ymmärrä proletaarista vallankumousta, vaan perimmältä pohjaltaan vasten tahtoaankin on kapitalismin kannattaja. Jokaisen kommunistin luonnollinen pyrkimys on vetää syviä pohjajoukkoja tehdaskomiteajärjestöjen kautta joukkoliikkeeseen, joka tähtää työttömän, nälkäpalkkalaisen, nälkäisen ja risaisen työväen johtamiseen tuotannon kontrollin, tuotannon järjestämisen tielle joukkojen itsensä kautta ja niitten itsensä harrastuksesta ja painostuksesta. Se tie vie tuotannon kontrollin kautta tuotannon hallintaan. Se ei ole sen sosialiseerauksen tie, jota noskelaiset etsivät ja joka ylhäältäpäin toteutettuna, yhteiskuntaa säilyttävien ainesten toimenpiteenä johtaa valtiokapitalismiin.

Rahaa Suomeen

Smk. 40.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT SEURAAVAT:

40c. lähetyksistä alle $30.00; 50c. lähetyksistä $30—$40; 60c lähetyksistä $40.00—$60.00; 75c lähetyksistä $60.00—$100.00. Yli $100.00 25c. jokaiselta alkavalta sadalta lisää.

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 214 Adelaide St. West.

NEUVOSTOJEN TASAVALTA JA KAPITALISTISET VALTIOT

Venäjän kommunistisen puolueen X. kokouksessa puhui to. **Kamenjev** tästä aiheesta seuraavaan tapaan:

Meidän on todellakin vakavasti pohdittava kysymystä suhteistamme kapitalistisiin valtioihin. Eikä kysymys ole tuiki mitätönkään. Valitettava vain on sitä, että meidän on pakko ottaa se päiväjärjestykseen. Tähän on syynä se, ettei maailmanvallankumous, mikäli se ilmenee suoranaisen kumouksen muodossa, olekaan kapitalistisissa maissa kehittynyt niin nopeasti kuin olisi ollut suotavaa. Työmme olisi ollut kerrassaan helppoa, jos työväki olisi vain parissakin vallassa syössyt sortajansa. Niin, siinä tapauksessa ei meidän tarvitsisi puhua kapitalistivaltioitten ja meidän välisistä suhteista halaistua sanaa. Ei tarvittaisi mitään neuvotteluja, myönnytyksiä, velkomisvaatimuksia ja muuta sellaista. Mutta nykyisessä asemassa ollen on meidän varustauduttava kaikkeen. Meidän on seisottava horjumatta, vaikka jouduttasiinkin siihen, että meidän eristetyn sosialistisen tasavaltamme taasen olisi pakko taistella ympäröiviä kapitalistimaita vastaan, vaikka nyttemmin taloudellisin asein. Kuten sanottu, meidän täytynee hiukan punnita hetken vaatimuksia.

Imperialistisen sodan alussa esittivät vallankumoukselliset marxilaiset sen varman väitteen, että kapitalistiset suurvallat tulevat sen loputtua jakamaan keskenään koko maanpiirin. Nyt on sodan virallisesta päättymisestä ja rauhan allekirjoittamisesta jo kulunut parisen vuotta, mutta tuskinpa löytynee sellaista teeskentelijää, joka voisi väittää, että Europassa nyt elettäisiin kuten rauhanaikana ikään.

Kaikesta, mitä olemme saaneet tietää Euroopasta sanomalehtien, radion ja vastuunalaisten porvarillisten valtiomiesten suun kautta, täytyy tehdä se johtopäätös, ettei sota vielä ole lopussa. Armeijat ovat nimittäin vieläkin liikekannalla, annetaan käskyjä linnoitten siirroista rajalta toiselle — ja itse rajoista — ollaankohan niistäkään selvillä? Euroopan tila on sellainen, että voi koska tahansa odottaa äskeisen teurastuksen taas alkavan ja uudesta verilöylystä näyttää kaiken todennäköisyyden mukaan tulevan vielä kauheampi kuin edeltäjästään.

Venäjän asema on entiseen verrattuna kokonaan toinen.

Venäjä teki aikoinaan liiton, siitä tuli suuren liittokunnan jäsen, Tsaarivallan aikuisten porvarillisten kauppasopimusten mukaan piti senkin saada osansa maailmaa jaettaessa. Mutta kävikin toisin. Köyhälistön kapinan kautta erosi Venäjä imperialistisesta liittokunnasta. Me olemme nyt sen ulkopuolella ja saamme sivusta katsella, kuinka maailmaa jaetaan. Oikeastaan pitäisi meidän saada olla mukana saaliin jaossa, sillä otimmehan kolmena kokonaisena vuotena osaa ajojahtiin. Pakostako vaiko vapaaehtoisina — se jääköön sanomatta. Ne olivat tsaarivallan aikoja, joten ne ovat meistä vain historiallisia muistoja ja sellaisina arvottomia. Mutta tsaarin kukistuttua tappelimme vielä toiset kolme vuotta oman itsenäisyytemme puolesta. Tappelimme kuin jalopeurat. Jos nimittäin tarkastamme asioita objektiivisesti ja historian valossa, niin ei äskeisellä rytäkällä ulkomaisten kuokkavieraitten kanssa oikeastaan ollut muuta maalia ja tarkoitusta kuin, oman isäntävaltamme turvaaminen. Kysymys ei ollut mistään vähemmästä kuin siitä, että tehtäisiinkö Venäjän-maasta, tästä laajasta ja rikkaasta alueesta, tämän tai tuon kapitalisryhmän hallitusalainen siirtomaa. Mutta kuluneina kolmena vuotena saatoimme me arvon herrat toisiin ajatuksiin ja saavutimme itsenäisyyden, todellisen isäntävallan. Raudalla ja verellä hankitun. Ja koska me siis olemme riippumattomassa asemassa, voimme nykyisiin tapahtumiin suhtautua kuten vapaitten miesten, bolsheviikkien ja venäläisten, sopii. Ja solmia tämän perusteella suhteet Neuvosto-Venäjän ja kapitalistivaltojen välillä.

Puhuakseni nyt näistä suhteista, niin tiedättehän kai, arvoisat toverit, että sopimuksien teko meidän ja kapitalistien välillä tapahtui sangen seriskummallisella ja uudenuutukaisella tavalla: Neuvottelujen voidaan katsoa alkaneen siitä hetkestä, kun herra Bullit saapui Venäjälle. Hän odotti, että me ryhtyisimme kauppasuhteisiin useampien kapitalistivaltojen, niiden joukossa Amerikan ja Englannin, kanssa. Mutta kaiken ehdoksi asetti hän sen mahdottoman vaatimuksen, että me tunustaisimme Koltshakin ja Denikinin joukkojen miehittämät alueet itsenäisiksi valtakunniksi. Me kiitimme kunniasta. Bullit oli kapitalistien lähettämä koepallo.

Neuvotteluja ehdotettiin jatkettavaksi Prinssein saarilla. Meidän piti neuvottelujen ajaksi luopua sotatoimista päästäksemme jonkinlaiseen sovintoon kapitalistimaailman kanssa. No, me teimme voitavamme, sillä olimmehan julistaneet haluavamme rauhaa. Lähetimme edustajat matkaan päästäksemme suoranaisiin suhteihin Englannin kanssa. Mutta niistä ei silloin tullut mitään. Neuvottelut katkesivat puolalais-venäläisen sodan puhjetessa ja Ranskan tunnustaessa Wrangelin hallituksen Venäjän ainoaksi lailliseksi hallitukseksi. Nyt ovat asiat saaneet toisen käänteen, jos sellaisena pidämme sitä, että sotatoimien sijasta on ryhdytty diplomaattiseen myyräntyöhön meitä vastaan. Mutta me emme pelkää sitäkään. Olemme valmiit lyömään

VÄKIVALLAN MERKITYS HISTORIASSA

(Jatkoa viime numeroon)

Minkä Amerikan vallankumous alkoi, sen täydensi Ranskan vallankumous, sotilaallisellakin alalla. Ranskaa vastaan liittoutuneitten harjoitettuja värväysarmeijoita vastaan oli tällä vain huonosti harjoitettuja, mutta lukuisia joukkoja, koko kansakunnan liikkeelle pantu miesväki. Mutta näillä joukoilla oli suojeltava Pariisia, siis turvattava määrätty alue, eikä voitu tehdä ilman voittoa avoimessa joukkotaistelussa. Pelkkä tarkkaampujataistelu ei riittänyt; oli keksittävä myös joukkoliikkeen muoto; se oli **kolonna**. Kolonnajärjestyksessä ja suuremmalla vauhdilla (sata askelta minuutissa ja ylikin), sillä voitiin murtaa vanhan linjajärjestyksen jäykät muodot, taistella jokaisella, siis linjalle epäedullisellakin maaperällä, ryhmitellä joukot millaisella tahansa sopivalla tavalla jo yhteydessä harjoitettujen ampumaketjujen kanssa, pidättää, kunnes oli tullut hetki, jolloin ne voi heittää aseman ratkaisevaan paikkaan reservissä ja pidettyjen joukkojen kanssa. Tämä uusi taistelutapa, joka perustui ampumaketjujen ja kolonnain yhteyteen ja armeijan jakamisen itsenäisiin, kaikista aselajeista kokoonpantuihin divisioniin ja armeijakuntiin, ja jonka Napoleon täydellisesti kehitti niin taktilliseen kuin strategiseen puoleen sa nähden, oli siis käynyt välttämättömäksi ennen kaikkea Ranskan vallankumouksen antaman, muuttuneen sotilasaineksen vaikutuksesta. Mutta sillä oli lisäksi kaksi hyvin tärkeää teknillistä edellytystä: ensiksi Gribeauvalin rakentama keveämpi kenttätykistön lavetti, jonka kautta vain kävi mahdolliseksi nyt tarpeellinen nopea liikunta, ja toiseksi Ranskassa v. 1777 käytäntöön pantu, metsästyspyssystä lainattu ennen piipun [illegible] joka teki mahdolliseksi tarkan tähtäyksen yksityiseen mieheen. Ilman tätä parannusta ei kivääriä olisi voinut käyttää ketjussa.

Koko kansan aseistamisen vallankumouksellinen järjestelmä rajoitettiin pian pakkoasevelvollisuudeksi (ollen varakkailla mahdollisuus ostaa toinen tilalleen) ja sellaisena sen panivat käytäntöön useimmat Europan mantereen suuret valtiot. Vain Preussi koetti maanpuolustus — (nostoväki) — järjestelmänsä kautta käyttää kansan asevoimaa suuremmassa määrässä. Preussi oli myös ensimmäinen valtio, joka varusti koko jalkaväkensä uudella aseella, takaaladattavalla, sitten kun 1830-60 keksitty, sotakelpoinen suustaladattava rihlakivääri oli esittänyt lyhytaikaisen osansa. Näitä uudistuksia sai se kiittää voitostaan v. 1866.

Ranskan-Saksan sodassa (1870-71) törmäsivät ensikerran yhteen armeijat joilla kummallakin oli takaaladattavat rihlakiväärit, ollen kumpikin ja etut samanlaisiin taktillisiin joukkoihin, kuin vanhan sileäpiippuisen piilukkopyssyn aikoihin. Vain Preussi oli panemalla toimeen komppaniakolonnan yrittänyt keksiä mutta asiaa vastaavan taistelumuodon. Mutta kun Preussin kaarti elok. 18 p. Privatin luona yritti toteuttaa komppaniakolonnataistelua, menettivät enimmän toimessa olleet viisi rykmenttiä korkeintaan kahden tunnin aikana yli kolmanneksen voimistaan (176 upseeria ja 5,114 miestä), ja sillä oli komppaniakolonna tuomittu taistelumuotona, aivan kuin pataljoonakolonna ja linjarivikin; luovuttiin yrityksestäkin panna minkäänlaisia suljettuja joukkoja vihollisen kivääritulelle alttiiksi, ja saksalaisten puolelta taisteltiin vain niissä taajoissa tarkkaampujajoukoissa, joiksi kolonna kuulasateen alla jo itsestään oli hajautunut, vaikka sitä oli [illegible] päin vastustettu järjestyksen vastaisena; ja samoin tuli **juoksuaskel** nyt ainoaksi liikkumismuodoksi vihollisen kivääritulen alaisena. Sotilas oli taaskin ollut upseeria viisaampi; hän oli vaistomaisesti keksinyt sen ainoan taistelumuodon, joka tähän saakka on säilynyt takaaladattavan tulessa, ja pani sen käytäntöön johdon vastaanhankauksia vastaan.*) Saksan-Ranskan sota merkitsi myös käännekohtaa aivan toisessa merkityksessä kuin kaikki edelliset. Ensiksikin ovat aseet niin täydelliset, ettei enää ole mahdollista kehittää uusia mullistavampia keksintöjä. Kun on tykit, joilla voi osua pataljoonaan heti kun silmä sen erottaa, ja kiväärit, jotka tekevät yksityisen sotilaan samanlaiseksi maalitauluksi, ja joiden lataaminen vie lyhyemmän ajan kuin luvunlasku, niin ovat kaikki lisäkeksinnöt kenttäsotaa varten enemmän tai vähemmän yhdentekevät. Kehityksen aika on tähän puoleen nähden jo oleellisesti päättynyt.**) Toiseksi on tämä sota pakottanut kaikki mantereen suurvallat toteuttamaan preussilaisen asevelvollisuuden, terotetussa muodossa, ja siten ottamaan niskoilleen sellaisen sotilastaakan, että niiden täytyy muutamien vuosien kuluessa siihen tuhoutua. Armeija on tullut valtion päätarkotukseksi, itsetarkotukseksi; kansat ovat olemassa vain hankkiakseen sille sotilaita ja elättääkseen niitä. Militarismi vallitsee Europan ja kietoo sen syleilyynsä. Mutta tämä militarismi sisältää myös oman tuhonsa siemenen. Yksityisten valtioitten keskinen kilpailu pakottaa ne toiselta puolen käyttämään joka vuosi yhä enemmän rahaa armeijaan, laivastoon, tykistöön jne., siis yhä joudut tamaan finanssiensa romahdusta; toiselta puolen yhä enemmän toteuttamaan yleistä asevelvollisuutta ja siten loppujen lopuksi toteuttamaan koko kansan aseitten käyttöön, joka taas tekee sen kykeneväksi jonain hetkenä panemaan tahtonsa täytäntöön komentavaa sotilasjoukkuetta vastaan. Ja tämä hetki tulee, niin pian kuin kansan suurilla joukoilla — maalais- ja kaupunkilaistyöväellä sekä talonpojilla — on tahto. Sinä hetkenä muuttuu ruhtinasten armeija kansanarmeijaksi; koneisto kieltäytyy tottelemasta, militarismi tuhoutuu oman kehityksensä dialektiikkaan (ristiriitaan). Mitä porvarillinen demokratia v:lta 1848 ei voinut, juuri siksi että se oli porvarillinen eikä proletaarinen, nim. antaa työväenjoukoille yhtenäistä tahtoa, joka vastaa sen luokka-asemaa — sen on sosialismi tekevä ehdottomasti.*) Ja tämä merkitsee militarismin sekä sen mukaan vakinaisten armeijain räjäyttämistä hajalle sisältä päin.

Tämä on nusaikaisen jalkaväen historiamme yksi opetus. Toinen on se, että armeijain koko organisationi ja taistelutapa, sekä sen mukana voitto ja tappio, osottautuvat riippuviksi aineellisista, s.o. taloudellisista edellytyksistä; ihmis- ja ase-materiaalista, siis väestön ja tekniikan laadusta ja määrästä. Vain metsästäjäkansa kuten amerikalaiset voi uudelleen keksiä ampuma-ketjun — ja metsästäjiä olivat he pelkistä taloudellisista syistä, kuten sittemmin nämä vanhain valtioitten jänkit ovat puhtaasti taloudellisista syistä kehittyneet maanviljelijöiksi, teollisuusväeksi, merenkulkijoiksi ja kauppamiehiksi, jotka eivät enään ole väijyksissä metsissä, mutta sitä paremmin keinottelun kentillä, joilla ovatkin sen kehittäneet valtavamittaiseksi. — Vain vallankumous, sellainen kuin Ranskan, joka vapautti taloudellisesti porvarin ja varsinkin talonpojan, saattoi keksiä joukkoarmeijan ja samalla sen vapaat liikkeet, joita vastaan murtuivat vanhat jäykät linjat — itsevaltiuden sotilaalliset heijastukset. Ja, kuten tekniikan edistykset, niin pian kun niitä voitiin sotilaallisesti sovelluttaa ja sovellutettiin, heti miltei väkivaltaisesti aiheuttivat taistelutapojen muutoksia, usein armeijan johdon tahtoa vastaankin, sen olemme nähneet askel askeleelta. Kuinka paljon sodankäynti sitäpaitsi riippuu oman takamaan ja sotanäyttämön tuottavaisuudesta ja liikennevälineistä, siitä voi nykyisin jo toimekas aliupseeri antaa tietoja. Lyhyesti, kaikkialla ja aina ovat taloudelliset edellytykset ja valtakeinot olleet auttamassa «väkivaltaa» voittoon, joita ilman se lakkaa olemasta väkivaltaa, ja joka Duhringin ja periaatteitten mukaan lähestyi sotalaitosta uudistamaan väärästä päästä, ei saisi muuta kuin selkäänsä. *)

Tämän jälkeen osottaa Engels, kuinka laivastopolitiikka ja merisota riippuvat taloudellisista seikoista; esittää sitten piirteitä luokkien kehityksestä; suomennamme tähän vain pari kappaletta tästä esityksestä.)

Vasta suurteollisuuden synnyttämä tuotantovoimien valtava kohoaminen tekee mahdolliseksi jakaa työn kaikkien yhteiskunnan jäsenten kesken poikkeuksetta ja sen kautta rajottaa kunkin työaikaa niin, että jää riittävästi vapaata aikaa yhteiskunnan yleisten, teoreettisten ja käytännöllisten, asiain hoitoon. Vasta nyt on siis hallitsevan ja riistävän luokan olemassaolo käynyt tarpeettomaksi, jopa yhteiskunnallisen kehityksen esteeksi, ja vasta nyt on se ehdottomasti poistettava, olkoon sen hallussa sitten kuinka paljon tahansa «välitöntä väkivaltaa».

On siis selvää, mitä osaa väkivalta on historiassa esittänyt. Ensiksikin perustuu kaikki valtiollinen valta alkujaan taloudelliseen, yhteiskunnalliseen toimintaan, ja kasvaa se sikäli kuin alkuperäisen yhdyskunnan hajoamisen kautta yhteiskunnan jäsenet muuttuivat yksityistuottajiksi, siis joutuvat yhä kauemmaksi yhteiskunnallisten toimien hoitajista. Toiseksi, sen jälkeen kuin valtiollinen valta on itsenäistynyt yhteiskuntaan nähden, muuttunut palvelijasta isännäksi, voi se vaikuttaa kahteen suuntaan. Joko vaikuttaa se todellisen yhteiskuntakehityksen suuntaan ja sen mukaisesti. Siinä tapauksessa ei synny riitaa niiden kesken, vaan jouduttaa se taloudellista kehitystä. Tai toimii se tätä vastaan, ja siinä tapauksessa se, pienillä poikkeuksilla, on sortunut taloudellisen kehityksen jalkoihin. Poikkeuksia on sattunut erinäisissä vallotustapauksissa, jolloin raaemmat vallottajat tuhosivat tai ajoivat pois jonkun maan väestön ja antoivat rappeutua ja tuhoutua tuotantovoimien, joita ei osanneet käyttää. Niin tekivät kristityt Espanjassa maurien kastelulaitoksille, joista oli riippunut näiden korkea maan- ja puutarhaviljelys. Kaikkinainen raaemman kansan vallotus häiritsee tietenkin taloudellista kehitystä ja tuhoaa paljon tuotantovoimia. Mutta verrattomasti useimmissa pysyvän vallotuksen tapauksissa täytyy raa-an vallottajan sopeutua korkeampaan «taloustilaan», sellaisena kuin se selviää vallotuksesta; vallotetut sulattavat hänet itseensä, omaksuupa hän useimmin näiden kielenkin. Mutta missä — vallotuksista pois siirtyäksemme — jonkun maan sisäinen valtiovalta asettuu sen taloudellista kehitystä vastaan, kuten tähän saakka on eräällä asteella miltei jokainen valtiovalta tehnyt, silloin on taistelu aina päättynyt sellaisen valtiovallan kukistumiseen. Poikkeuksetta ja leppymättömästi on taloudellinen kehitys avannut tiensä — viimeinen, sattuvin esimerkki on Ranskan vallankumous. Jos (hra Duhringin opin mukaisesti) jonkun maan taloudellinen tila ja sen mukana sen taloudellinen peruslaki riippuisi pelkästä valtiovallasta, niin emme voisi ymmärtää, miksei Friedrich Wilhelm IV:lle v:n 1848 jälkeen onnistunut, hänen «ihanasta sotajoukostaan» huolimatta, tunkea keskiaikaisia ammattikuntiaan ja muita romanttisia oikkujaan rautateille, höyrykoneisiin ja samalla kehittyvään suurteollisuuteen; tai miksi Venäjän keisari, joka on vielä mahtavampi, ei vain ole maksamatta velkojaan, vaan ei voi pitää «väkivaltaansa» yllä ilman jatkuvia vippauksia Länsi-Europan «taloudellisesta tilasta».

Hra Duhringille on väkivalta [illegible] paha, ensimäinen väkivalta [illegible]

*) Engelsin kirja on kirjoitettu v. 1876, joten sotatavat taas ovat ennättäneet muuttua. — Suom.

**) Tässä Engels erehtyi. Imperialist. suursota toi yli 100 km:n tykit, lentokoneet, tulenheiton tankit ym. ja sen jälkeen on kuulemma valmiina yllätyksiä kuten myrkkysade, jättiläistankit (meren-maankulkijat) jne. Kapitalismi, joka ei saa elämistarpeiden tuotantoa käyntiin, osottaa vielä viimeisiä elinvoimiansa keksimällä niin pirullisia ihmis-suvun tuhoamiskeinoja, ettei aikaisempi aatos voinut sitä kuvitella. Mutta silti ovat Engelsin seuraavat ennustukset osottautuneet tosiksi, kuten on nähty Venäjän, Saksan, Itävallan y. m. vallankumouksissa. — Suom.

*) Engels kirjotti «pettämättömästi» (unfehlbar), eikä erehtynyt, mutta hän tarkottikin sosialismilla muuta kuin «sosialidemokraatit». — Suom.

*) Preussin yleisesikunnassa tiedettiin tämä hyvin. «Sotalaitoksen perusta on ensi kädessä kansojen yleinen taloudellinen elämäntila, sa[illegible] noo hra Max Jähns, esikuntakapteeni eräässä esitelmässä (Körtn. Zg. 20/4 1876). — (Suomentaja muistuttaa suursodan valtavasta valtiokapitalismista m.m. juuri Saksassa.)

alalla.
...mme pelkää neuvotteluja. Mutta ... kerrassaan epäoikeutettua väit- ... että me tahdomme rauhaa pääo- ... kanssa. Se on suuri erehdys. ...t edes itse kapitalistitkaan tai ...än neuvottelijansa osoita min- ...laista sovinnollista mielialaa. Pi... kö meidän sitten osoittaa heille ...ää esimerkkiä. Ei. Niinkauvan, ... he eivät ole meitä kukistaneet. ...en sanottu: neuvottelut ovat ... taistelun jatkamista toisella alal... Kysymyksessä on kommunismin ...staminen oikeutetuksi, voitta-...tomaksi ja peloittavaksi kansan-...keeksi, jolle kapitalistit — hyväs...tahdostaan huolimatta — eivät ... kerrassaan mitään.

...aistelun uusi vaihe ei ole niin-...n helppo. Emme olleet valmistu-...t siihen, että meidän olisi ryhdyt...ä kommunistiseen rakennustyö-... kokonaan eristetyssä maassa. ...ta nyt on asemamme todellakin

Venäjän voitokas vallankumous.

...stustajamme myöskin valtiotai-...lainen. Köyhälistön hallitsema ...uvosto-Venäjä on kapitalistivalto-... lujan renkaan saartama. Voidak...en elää, on sen, samoinkuin pähki-...n sydämen, puhkaistava kuoren-...

Kykenemmekö tähän? Tällaisen ...symyksen tekeminen on minusta ...rhaa viisastelua. Siihen ei maini-...ssa muodossa yksinkertaisesti voi ...stata. On kysyttävä näinikään: ...iten voidaan nykyoloissa säilyttää ...öväen valta Venäjällä ja säilyttää ... siksi, kunnes saamme apua jon-...n tai joittenkin maitten työväel-...?» Ei ole epäilystäkään siitä, että ...pitalistivallat ovat pakoitetut ryh-...mään kauppasuhteisiin kanssamme ...omattuaan kolmen vuoden kulues-... mahdottomaksi selviytyä meistä ...eitten avulla. Heidän sotapolitiik...nsa antoi sangen laihan tuloksen. ...orastaan häpeällisen. Turhaan he ...rasivat miljoonan toisensa jälkeen, ... panivat alttiiksi miljoonien ihmis-...n hengen ja elämän. Mutta he ei-...t silti ole luopuneet yrityksestään. ...s nykyinen sopimus- ja neuvotte-...politiikka ei johda toivottuun tulok...n, ovat he otollisen hetken tullen,

---

... on hänelle syntiinlankeemus, ko-... hänen esityksensä on valitusveisu ...risynnin tartunnan johdosta koko ...hänastiseen historiaan, kaikkien ...inden luonnollisten ja yhteiskun-...llisten lakien loukkausten johdos-..., joihin tämä helvetinvoima, väki-...lta, on syypää. Mutta että väki-...lta on historiassa esittänyt vielä ...istakin osaa, vallankumouksellista ...aa, että se, Marxin sanojen mu-...aan, on jokaisen vanhan yhteiskun-...an kätilö, joka kantaa kohdussaan ...tta, että se on väline, jolla yhteis-...unnallinen liike murtautuu läpi ja ...hoo jähmettyneitä, kuolleita poliit-...sia muotoja — siitä ei sanaakaan ...ra Duhringilla. Vain huokaillen ja ...kien myöntää hän sen mahdollisuu...en, että riistotalouden kukistami-...ksi on ehkä tarpeen väkivalta — ...alitettavasti kun muka kaikki väki-...ta turmelee käyttäjäänsä. Tämä ...olimatta siitä suuresta moraalises-... ja henkisestä noususta, joka on ol-...t jokaisen voittoisan vallankumouk-...en seurauksena! Ja vielä Saksassa ...ssa väkivaltainen yhteetörmäys, ...hon kansa voidaan pakottaa aina-...in toisi sen edun, että tuhoisi 30-...uotisen sodan alennuksesta kansal-...seen tietoisuuteen tarttuneen lakei-...hengen. Ja tämä laimea, veretön ... voimaton saarnaajanuotti pyrkii ...allitsemaan vallankumouksellisinta ...nuoluetta, jonka historia tuntee?

Lukijoillemme

Lehtemme kaksi edellistä numeroa ...n myöhästynyt lähes vuorokauden ...ainokoneen epäkuntoon joutumisen ...akia. Nyt kuitenkin toivomme jäl-...een saavamme lehden säännöllise-...

jälleen valmiit käyttämään aseita ja ampumavaroja.

Tarkastelkaamme nyt, toverit onko sellaisia objektiivisia tosiasioita, jotka antaisivat vihollisellemme aiheen luopua neuvottelupolitiikastaan ja ryhtyä sotatoimiin. Meidän mielestämme on heidän sotapolitiikallaan hyviä edellytyksiä. Tärkeimpiä edellytyksiä on se tosiseikka, että maailmantalous ei mitenkään voi tulla toimeen ilman Venäjää. Kapitalistien voitonhimo vaatii venäläisten ja heidän maansa aarteiden ryöstämistä. Kapitalistien mielessä kangastaa suunnaton Venäjän-maa ja sen tavattomat luononrikkaudet, halpa työvoima ja mainiot markkinat. Kapitalisteille ominainen voitonhimo pakoittaa heidät pyrkimään Venäjän markkinoille. Kysymyksessä on vain, kuka ehtii ensin. Sillä heidän omissa maissaan on sotavoitoista huolimatta syntynyt taloudellinen ahdinkotila. Kauppa ja teollisuus on lamassa. Ei ole kelle myydä. Kellään ei ole, millä ostaa. Tämä on luonnollisesti johtunut sodasta. Mutta herrat kapitalistit ja suurin osa Euroopan pienporvarillisesta kauppamaailmasta oli odottanut sodan päättyvän kokonaan toisin. Heillehän oli sanottu: «Jos jatkatte taistelua lopuliseen voittoon asti, pääsette paratiisiin, kultalaan, jossa saatte elää voitettujen kansojen työstä». Meidän on nyt vastattava erääseen kysymykseen, jonka mensheviikit ja sosiaalivallankumoukselliset asettavat silloin, kun tahtovat teeskennellä huolehtivansa neuvostovallan kohtalosta. «Eikö meidän sekaantumisemme maailmantaloudelliseen mylläkkäään tule vahvistamaan kansainvälisen kapitalismin valtaa. Mehän odotamme pääoman vallanloppua. Mutta tehdessämme myönnytyksiä, ja ryhtyessämme kauppasuhteisiin kapitalistivaltojen kanssa hyödytämme tahtomattammekin kapitalisteja. Vai eivätkö kapitalismille ominaiset luokkavastakohdat tule suuresti heikontumaan, ehkäpä kokonaan poistumaankin kapitalistien saadessa Venäjältä raaka-aineita ja tilauksia?» Tämä on aito porvarillista järjenjuoksua. Kysyvät niinkuin porvarit ainakin.

Luokkien väliset vastakohdat ovat nykyisessä Euroopassa niin suuret ja niiden edut niin vastakkaiset, ettei niitä soviteta kauppasuhteilla Venäjän kanssa. Eikä luokkien välistä kuilua voida täyttää venäläisellä raaka-aineella. Ne, jotka niin väittävät, eivät vähääkään ymmärrä nykyistä vallankumouksellista kuohuntaa Euroopassa. Kapitalistinen talous rappeutuu hyvää vauhtia. Ellei köyhälistövallankumous saa aikaan muutosta, hajoaa kapitalistinen teollisuusjärjestelmä alkutekijöihinsä. Kapitalismin itsensä romahdusta ei mitenkään voida ehkäistä, ei ainakaan, mitä Eurooppaan tulee. Vaikka me veisimmekin ulkomaille kymmenen kertaa enemmän kuin kykenemme lähettämään, ei se sittenkään estäisi vallankumouksen kehitystä siellä.

Toisaalta on kansainvälisen tuotannon lisääminen juuri tarkoituksenamme. Sillä tiedämmehän, ettei tuotantovoimien kehittyminen suinkaan pienennä kapitalistisen yhteiskunnan sisäisiä ristiriitoja. Päinvastoin, tuotannon kasvaessa kasvavat myös luokkavastakohdat kärjistyen huippuunsa.

Vain eräässä tapauksessa olisi Venäjä joutumassa maailmantalouden kanssa tekemisiin voinut auttaa kapitalistimaailman jaloilleen. Siinä tapauksessa nimittäin, että porvarismaailman toiveet olisivat toteutuneet ja Venäjästä olisi tehty sellainen siirtomaa, kuin Intiasta ja Persiasta, jotka ovat maailmantalouden välttämättömimpiä raaka-ainemaita. Jos kapitalistit todellakin olisivat saaneet Venäjän tähän asemaan, olisi maailmantalous voinut, Venäjän tuotantovoimien avulla ja sen kansaa riistämällä, säilyä pahimmilta järkytyksiltä. Jos asiallisesti tarkastamme ... kolmen vuoden tapauk...

Koltshak itse asiassa edustivat kapitalistimaailmaa, jonka tarkoituksena oli tehdä Venäjästä siirtomaa.

Mutta Venäjän köyhälistön kolmivuotinen taistelu teki tyhjäksi kapitalistien tuumat. Se teki Venäjästä itsenäisen valtion, joka osaa käyttää saavuttamansa maansa itsenäisyyttä hyväkseen.

Toverit! Meidän on rohkeasti tunnustettava, että Venäjän on pystyssä pysyäkseen käytettävä mahdollisimman nopeasti kehittämään tuotannollisia voimiaan. Meiltä vaaditaan suorastaan jättiläismäisiä ponnistuksia. Meidän on joko kohottamalla maamme tuotantokykyä suoriuduttava voittajina taloudellisesta taistelusta kuten äskeisestä asellisesta taistelustakin, taikka voittavat kapitalistimaat meidät taloudellisin keinoin. Me tahdomme katsoa vaaraa silmistä silmiin. Kuten aselliseen taisteluun ryhtyessämmekin tunnustamme nytkin vihollisen olevan meitä voimakkaamman: kapitalistimaat ovat taloudellisesti meitä vahvemmat. Niillä on enemmän vetureita, koneita ja kaikenlaisia muita teknillisiä välineitä vaikka niiltä puuttuukin raaka-aineita. Heillä on parempia taloudellisia järjestäjäkykyjä kuin meillä.

Mutta meidän ei silti tarvitse alistua vihollisen ylivoiman edessä, sillä meillä on suuria voitonmahdollisuuksia meilläkin. Kysynette ehkä: missä suhteessa? Kiiruhdan vastaamaan: omien tuotantovoimiemme kehittämisessä. Meidän on kyettävä niin nopeasti kuin suinkin käymään käsiksi Venäjän luonnonrikkauksiin. Täten joudumme samaan pulmaan, jota puolueemme jo pitemmän ajan on pohtinut, nimittäin: että voimmeko ilman ulkomaalaisten pääoman apua saada luonnonrikkauksistamme niin suurta hyötyä, että Venäjän talous jälleen elpyisi. Tiedättehän, että tämä kysymys herättää monessa epäilyksiä. Meidän on tässä kokouksessa saatava asiat selville. Me vastaamme edellämainittuun kysymykseen kieltävästi. Tietenkin voisimme koko työväenluokan sankarillisesti ponnistaessa voimiaan saattaa Venäjän taloudellisen kukoistuksen tilaan. Mutta jos mieli päästä muitten maitten tasalle ja mahdollisimman nopeasti, on meidän turvauduttava ulkomaisen pääoman apuun.

Mitä sitten merkitsee ulkomaisen pääoman tulo Venäjälle? Tuskinpa on kukaan vastuunalainen kommunisti koskaan ajatellut, että mahdollista laskea sosialistisen Venäjän taloudelle kyllin lujaa perustetta ilman maailman taloudellisia apuneuvoja, tekniikkaa, raaka-aineita ja ammattimiehiä. Sillä se olisi turhaa kuvittelua. Me osaamme kyllä perustaa sosialistisen talousjärjestelmän, mutta sitä luodessamme emme saa suinkaan halveksua ulkomaitten teknillisiä saavutuksia, raaka-aineita ja kehittyneempiä tuotantotapoja. Tässä avautuu kaksi mahdollisuutta. Työväenvälinen yhteistunne on takeena siitä, että me esimerkiksi paperia tarvitessamme saisimme sitä, sanokaamme Suomen neuvostotasavallalta. Mutta koskapa paperia valmistavat koneet ja tehtaat ovat toistaiseksi suomalaisten kapitalistiryhmien käsissä, on meidän paperipulan poistamiseksi ryhdyttävä tekemään kauppaa niitten kanssa. Venäjä on siinä tilassa, että meidän on hankittava kapitalisteilta yhtä ja toista. Tämän johdosta kysyttänee seuraavaa: Jos te siis otatte ulkomaalaisen pääoman avuksenne ja yritätte kauppalupia myöntämällä käyttää sitä hyväksenne, voisitte yhtä hyvin antaa venäläiselle pääomalle samat oikeudet? Ne, jotka tekevät niin yksinkertaisen kysymyksen, eivät nähtävästi ole selvillä siitä erosta, joka on vallastaluopumisen ja vallan säilyttämiseksi tehtyjen taloudellisten myönnytysten välillä. Jos sanoisimme, että venäläiset kapitalistit voisivat tehdä saman kuin ulkomaalaiset kauppaluvan saajat, merkitsisi se samaa, kuin antaa valta kotimaisten kapitalistien käsiin. Mutta sanoessamme, että ul-...

avuksemme koneineen, tekniikoineen, raaka-aineen ja ammattimiehineen, merkitsee se sitä, että me annamme heidän käyttää Venäjän luonnonrikkauksia samalla, kun valvomme, etteivät he pääse työväkeä riistämään. Tässä on siis puhe molemminpuolisesta taloudellisista myönnytyksistä, mutta valta säilyy kaikesta huolimatta köyhälistön käsissä. Ja niinkauvan, kun työkansa on vallassa Venäjällä, ei kellään työmiehellä ole syytä valittaa.

Jotkut toverit ehkä vieläkin kysyvät: No, hyvä, me teemme siis kapitalisteille erinäisiä myönnytyksiä — n. s. komissioonit ovat myönnytksiä — mutta meidän on kai maksettava heidän avustaan muutakin? Tietenkin. Emmehän me voi olla varmat ulkomaalaisen pääoman avusta ryhtyessämme käsiksi Venäjän luonnonrikkauksiin, ellemme anna heille siitä avusta kohtuullista korvauta.

Meidän on tässä kokouksessa avomielisesti kysyttävä toisiltamme: Voimmeko suoriutua tehtävässämme maksamatta ulkomaalaiselle pääomalle tiettyä oppimaksua, kohtuullista korvausta? Minä vastaan kieltävästi. Meidän on maksettava oppirahoja siksi, että olemme taloudelisesti jälessä muusta Euroopasta, ja toiseksi olemme pakoitetut suorittamaan kansainväliselle kapitalismille, tälle nykyaikaiselle Tamerlannille, pakkoveroa siksi, ettei pelastajamme, maailmanvallankumous ole saapunut luoksemme niin nopeasti kuin odotimme.

Kuinka suurta veroa meiltä sitte vaaditaan? Voidaksemme vastata tähän kysymykseen, on meidän tutkisteltava seuraavaa: Mitä oli kapitalistisen Saksan luovutettava kapitalistiselle Englannille ja Ranskalle siitä hyvästä, että nämä voittivat sen? Meillä on nyt viimeinkin tiedossamme lopuliset numerot: Saksa tarjoutuu maksamaan 200 miljaardia 42 vuoden kuluessa. Tämän 200 miljaardin kultamarkan tulisi korvata liittoutuneitten menot ja sodan hävitykset. Todellisuudessa nieli maailmansota jokaiselta siihen osaaottaneelta suurvallalta ainakin 200 miljaardia. Sillä sota on huono afääri, vaikka tämä valkenee vasta silloin kun sotahumalasta selvitään. — Mutta meidänhän piti puhua omista menoistamme. Käytettävissäni on luonnollisesti vain lkiimääräisiä laskelmia. Kuten muistatte, oli VIII, neuvostokongressissa puhetta niistä keinoista, joilla Venäjän tuotantovoimia olisi kehitettävä. Ehdotettiin maan varustamista sähkövoimamalla ja valolla. Vain tämän kautta voimme laskea suurelle ja yhtenäiselle yhteiskuntataloudelle varman pohjan. Nykyiset hallussamme olevat taloudelliset ja teknilliset apuneuvot eivät nimittäin riitä. Meidän olisi päästävä taloudellisesti paljon kehittynempien maitten tasalle, vieläpä niitten edellekin. Olemme tehneet lopun yksityistaloudesta. Nyt on meidän osoitettava, ettei tämä suuri yhteiskunnallinen saavutus johda sekasortoon, vaan suunnitelmalliseen yhteiskunnalliseen tuotantoon. Meiltä vaaditaan nopeaa toimintaa, arvostelijoillemme ei ole aikaa odottaa. Meidän on alkuperäisten tuotantotapojen sijaan otettava nykyaikaisia, tieteellisiä ja ihmistyötä säästäviä tuotantotapoja. Ennenkaikkea tarvitsemme sähkövoimaa. Se tietää ihmisvoiman säästöä. Jollemme kykene sitä hankkimaan, pääsevät kapitalistiset maat auttamattomasti meistä edelle.

Miten paljon tulee siis moinen taloudellinen uudistus maksamaan? Venäjän valtio on asettanut erikoisen komitean tutkimaan kysymystä maan varustamisesta sähkövoimalla. Sen tekemien laskelmien mukaan olisi meidän tuotettava ulkomailta raaka-aineita, koneita ja muita tuotteita 17 miljaardin kultaruplan arvosta. Mutta mainittujen apuneuvojen saavuttua, kohoaisikin koneteollisuustuotantomme kaksinkertaiseksi, vuorikaivos, maanviljelys y. m. luonnonrikkauksia käyttävä tuotanto kohoaisi sekin vähintäin kaksinkertaiseksi (80 pros.), Venäjän vesiputoukset varustaisivat maan sähköllä (mikä tapahtuisi kymmenen vuoden kuluessa) ja rautatiet olisivat jälleen kunnossa, sähkö liikevoimanaan. Edellä mainitut 17 miljaardia on saatu huolellisten tieteellisten laskelmien kautta, joten niitä likimääräisyydestään huolimatta voidaan pitää täysin luotettavina. Jos emme lähetäisi ulkomaille minkäänlaisia tavaroita, vaan maksaisimme kaikki tuottamamme tavarat pelkästään kullalla, emme siis Venäjän taloudellisten olojen saattamiseksi ulkomaitten tasalle, tarvitsisi maksaa enempää kuin 17 miljaardia. Tämä ei ole kuitenkaan välttämätöntä, sillä meillähän on sentään yhtä ja toista vientitavaraa, jotapaitsi kauppaluvanhaltijat saavat hallussaan metsät ja Kamtshatkan niemen, josta hyvästä heidän on suoritettava tiettyä vuokraa. Meidän ei siis tarvitse ajatella maksavamme jokaisen lämpömittarin, naulan tai hih...

Jos te, toverit, siis otatte verrataksenne kapitalistisen Saksan myöntämää rahamäärää — 200 miljaardia kultamarkkaa — siihen veroon, joka meidän itsenäiseltä, voittamattomalta valtioltamme vaaditaan, näette, että Saksan on 40 vuoden kuluessa maksettava kolme kertaa enemmän kuin meidän kymm. vuotena. Puhtaasti teoreettisten laskelmien mukaan. Tästä huomaatte, ettemme me ole läheskään niin vaikeassa asemassa kuin monet kapitalistiset valtiot. Me voimme käyttää ulkomaalaista pääomaa hyväksymme vallatessamme Venäjän rikkauksia, onpa meidän suorastaan pakkokin tehdä niin, jotta saisimme nämä rikkaudet käsiimme mahdollisimman pian ja mahdollisimman suuressa määrässä. Tästä hyvästä on meidän niin sanoaksemme maksettava eräänlaista korvausta. Olkaamme vakuutettu siitä, että me pakoittamalla ulkomaisen pääoman työskentelemään meidän valvontamme alla ja siis leikkaamalla siltä kynnet — huoleti voimme antaa sen toimia Venäjällä. Sillä siten se vain valmistaa omaa perikatoaan. Ilman sen apua emme voi parantaa maamme rappiotilaa kyllin nopeasti ja varustaa Venäjän pimeitä soppia sähkövalolla ensimäisen kymmenen vuoden kuluessa.. Marx lausui maailmanhistorian tulevasta kulusta merkillisen ennustuksen: «Pääoma kaivaa omanᵃ historiallisen hautansa». Ja todellakin. Vahvistamalla Neuvosto-Venäjää ja kehittämällä sen tuotantoa käy pääoma häviötään kohden. Jokainen rautatonni, jokainen palaöljymäärä, jonka me ulkomaalaisten teknillisellä johdolla saamme ilmoille maan uumenista, muodostaa pääoman historiallisen haudan.

Me voimme siis empimättä turvautua ulkomaalaisen paaoman apuun. Me olemme kolmivuotisen taistelun aikana osoittaneet kapitalisteille voimamme ja pakoittaneet heidät meitä palvelemaan. Heidän apunsa on meille takeena siitä, että me kaikesta huolimatta voimme kehittää Venäjän yhteiskunnallista taloutta odotellessamme, että edistyneempien maitten köyhälistö tulee kärsivän ja köyhän neuvosto-Venäjämme avuksi. Yhtä meidän vain käy sääli: kapitalismia, joka valmistaa omaa perikatoaan. Mutta sehän on sille historiallinen välttämättömyys.

TORONTON UUTISIA

Tov. Jussi Haapalainen kuollut

Toveri Jussi Haapalainen kuoli Toronton kaupungin sairaalassa toukokuun 24 päivä. Haapalainen sairasti jo parisen vuotta syöpä tautia ollen jo kerta aikaisemmin sairaalassa, jossa hän taudilleen sai hetkellisen avun, joka ei kuitenkaan kestänyt pitkälle kun hän joutui uudelleen sairaalaan ollen siellä tällä kertaa kolmisen kuukautta, jossa sanottu tauti riisti häneltä elämän. Toveri Haapalainen oli yksi Toronton suomalaisen sosialisti osaston monivuotisista toimitsijoista, uutterasti teki hän työtä osaston hyväksi jo toistakymmentä vuotta, vasta nyt vuoden ajan ollen sivussa tuon tuhoisan taudin johdosta, joka häntä alkoi yhä enemmän vaivaamaan. Tov. Haapalainen oli hiljainen ja rehellinen toveri, joten koko yhdistyksemme jäsenistön toveriluotto oli yksimielinen hänelle.

Osastomme johtokunta saatuaan tiedon Haapalaisen kuolemasta päätti osaston puolesta toimittaa tuon monivuotisen toimitsijansa hautaan. Hautaus tapahtui lauantaina 28 päivä toukokuuta. Ruumis oli hautaantoimittajan huoneustolla toverien nähtävänä, jossa toverin muistoksi puhui J. Latva, ja laulettiin valajonka jälkeen lukuisa joukko osastomme jäseniä ja vainajan ystäviä lähti viemään häntä St. Lerin hautausmaalle. Haudalla puhui myös Latva, laskien kukkaseppeleen vainajan haudalle Toronton suomalaisen sosialisti osaston puolesta, siitä uutterasta monivuotisesta työstä, jonka toveri asiamme hyväksi teki, kiitollisuuden osoitukseksi koko osastomme jäsenistöltä. Kansainvälisestä työväen marssista laulettua ensimmäinen ja viimeinen värsy, poistui toverijoukko kaiho mielin, tietäessään poistuvansa toverinsa haudalta, joka oli koko sielunsa voimalla meihin kiintynyt, ja joka nyt meni meiltä ijäksi. Tämä kuten meidän aikaisemmatkin hautaustilaisuudet ovat olleet, oli siitä poikkeava että emme tarvinneet mitään ulkokullattuja tapoja, pappien ynnä muiden dokmien muodossa. Sanomme vaan rehelliseinä toverina rehelliselle poistuneelle toverille viimeiset jäähyväiset.

Menneitä hoveja.

Osaston myyjäiset Victorian päivänä onnistuivat kaikin puolin hyvin, joten myyjäisiä valmistanut ompeluseura ja myyjäistoimikunta pääsivät ...

BALMORAL ANNEX

SUURIN SUOMALAINEN HOTELLI SUDBURYSSA
Huoneita ja ruokaa aina saatavissa sekä lyhemmäksi että pidemmäksi aikaa.
Suomalainen naishieroja tavattavana samassa paikassa
YRJÖ RAUTIO, Omistaja.
86 Elm Street W. SUDBURY, ONT.

SUOMALAINEN RUOKATAVARAKAUPPA & LEIPOMO

Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY

513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

Phone 711. P. O. Box 1052

EAGLE CAFE

AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.
OLGA SNELLMAN, omistaja

JÄRJESTÖN PUHUJAN
Sanna Kannaston matkaohjelma

Kesäkuulla:

Manna	1 p.
Nummol	3, 4, 5, 6 ja 7 p.
Freedale	10, 11 ja 12 p.
Lac Du Bonnet	14 p.
Elma	15 p.
Finland	17 ja 18 p.
Fort Frances	20 p.
Quibell	22, 23, 24 p.
Sioux Lookout	25 ja 26 p.
Millar	27 p.

Yllä mainituissa paikoissa pyydetään osaston jäsenten ja muuten asian innostuneitten tovereiden, hankkimaan kokoushuoneita ja ilmoittamaan puhujan tulosta. Meillä on kysymyksessä herättää työväenluokka ja järjestää se yhtenäiseen lujaan taistelujärjestöön.

A. FOURNIER,
LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY,

Willamette Boulevard SANITORIUM

Parhain suomalainen lunonnonparantola lännellä. Laitoksessa on uudenaikaiset sähköhoito- ja kylpyhuoneet. Selkäranka käsittely, hieronta, sekä tieteeseen perustuva hoito kaikenlaisissa taudeissa. Kymmenen vuoden kokemus.

DR. PETER KOKKO, D. C.
&
DR. ANNA KOKKO, D. C., Ph., C.
467 Willamette Boulevard,
Portland, Oregon
Puhelin: Woodlawn 2150
Ottakaa St. Johns katuvaunu ja jääkää pois Ainsworth Avenue.

H U O M

Olen myynyt räätäliliikkeeni Mr. Y. Orrenmaalle ja suosittelen paikkakunnan parhaana räätälinä yleisölle.

Toveruudella

ALFONS OJA,

290½ Bay St. Port Arthur, Ont.

SUPERIOR TAILORS
SOO, ONT,

Valmistamme hyviä pukuja ja palttoita. Otamme vastaan kaikkea alaamme kuuluvaa työtä.
TYÖ ENSILUOKKAISTA.
HINNAT KOHTUULLISET.
Iso valikoima kankaita ja näytteitä varastossa.

Laakso ja Erkkilä
388 Queen St., West

ENSIMÄINEN ILTA

oli toukokuun 21 päivä 1921, kun mentiin minä, John Korhonen ja Agda Tuomi, Canadan homsteti Kämpälle ja sinne tuli joukko farmareita ja emännät oli laittanut kaikenlaisia eväitä ja sanoivat että he tahtoo nyt juhlia Pikku Junnun kämpässä, ja rupesivat Tuomen tyttöä kutsumaan Mrs. Korhoseksi, josta me molemmat olitiin oikeen mielissämme. Lausumme tuhannet kiitokset kaikille läsnä olijoille.

Mr. ja Mrs. Korhonen,
Kiviköski, Ont., Can.

Mr. Yrjö Orrenmaa

on ostanut ALFONS OJALALTA RÄÄTÄLILIIKKEEN, joka sijaitsee Bay-kadulla 290½. Orrenmaa toivoo, että tutut ja tuntemattomat kävisivät katsomassa häntä. Sopimalla voidaan ottaa mitta uutta pukua varten. Työ tunnettu ja sopivaisuus taataan.

Erikoista huomiota annetaan Suomalaisille.

DR. A. B. WEST
SELKÄRANKATOHTORI

Tarkastetaan X-sähkösäde koneella.
217 Gloucester St., Soo, Ont.
Phone 1306
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

KIITOS

Parhaimmat kitoksemme niille Port Arthurin ja Fort Williamin tovereille, jotka yllättivät minut nimi- ja syntymäpäivänäni 19. p. t. k.
Kiitos kauniista [illegible]
Toveruudella,
[illegible]
352 Foley St., Port Arthur, Ont.

SYNTYNYT

Meille syntyi terve [illegible]
26 päivä huhtikuuta 1921, jolle nimeksi annoimme
RUTH LILLIAN LANDIN
Mr. & Mrs. Landin,
Quibell, Ont.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont.

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä pilettejä kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Viimeaikeltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä milloin pääsee lähtemään.

Autoajuri Alex Salo, tavataan auto standillä.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

H. Kauhasen räätäliliike, Sudbury, Ont., Box 524.

Talo myytävänä, 203 Whitaker St., lähellä Nurmen veljesten poppisappaa. Hinta halpa. Kysykää iltasin.

COPPER CLIFF, ONT.

Kelloja korjataan ja valokuvia valmistetaan kohtuhinnoilla. — Matti Koskinen, 15 Evans St.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä mantereella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos ette muuten satu näkemään käväskää 158 Secord St.

TORONTO, ONT.

?

FORT WILLIAM, ONT.

The Maino Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COBALT, ONT.

?

MUITA PAIKKAKUNTIA

?

SUDBURYSTA

Toveri J. Jarvis

on muuttanut Asioimistonsa, joka ennen on sijainnut Sterling Pankkirakennuksessa, omaan taloonsa Lorne kadulle, joka sijaitsee Elm katuun päin Liberty rakennuksesta.

Poikanen lähetettiin kasvatuslaitokseen.

Lauantaina tuomittiin Sudburyn poliisioikeudessa 11-vuotias poikanen Toronton teollisuuskouluun, joka on samalla n. k. «ojennuslaitos», sen johdosta että hän on pienemmissä erissä näpistellyt Muirheadin kirjakaupasta $59.85. Nuorukainen joutuu olemaan kasvatuslaitoksessa 21-vuotiaaksi asti.

Copper Cliffissä päivänvalo-aika.

Sunnuntaina klo 12 yöllä käännettiin Copper Cliffissä kelloja tunti eteenpäin. Copper Cliff ollen ainoita paikkakuntia näillä ympäristöillä, joka on tänäkin kesänä ottanut käytäntöön n. k. «daylight-saving»-ajan. Niin että kun esim. sudburylaiset lähdette jollekin asialle Cliffiin, jossa teidän tule olla klo 8 illalla, niin muistakaa lähteä tuntia aikaisemmin, ja taas päinvastoin kun cliffiläiset lähdette Sudburyyn ja olette sopineet olevanne Sudburyssa klo 8 illalla, niin te voitte lähteä tuntia myöhemmin kuin tavallista ja siltikin olette sovitulla ajalla paikalla. Rakastuneille on tämän kysymyksen selvittäminen perin tärkeä asia. Joten painakaa tämän ajan erilaisuus visusti mieleenne, ettette joudu hellunne kanssa pahoihin väleihin.

PORT ARTHURIN JA JA FORT WILLIAMIN UUTISIA

«Rikosaalto» loiskiessa.

Huomattava rikosaalto on viimeaikoina kohdannut [illegible] tätä osaa. Lukuisia kylmäverisesti toimeenpantuja rosvouksia on kaksoiskaupunkien poliiseilla kirjoissaan ja rikoksia, enemmän tai vähemmän vakavaluontoisia ilmenee entistä tiuhemmin. Yksi huomattavimmista rosvouksista oli postisäkin anastus Port Arthurin [illegible] alkupäivinä, ja jonka teko yhä näkyy pysyvän salaisuuden verhossa. Aikaisin keväällä oli muuan mies murhattu ja jätetty ratapenkeren viereen lähellä Hurkettia. Murhatyön tekijästä ei ole pienintäkään aavistusta. Viime lauantaita vasten yöllä tunkeutui pari naamioitua miestä erääseen taloon Fort Williamissa, uhaten revolverien kanssa talon yksinään olevaa naisasukasta ja vorosivat kirstusta $500 rahaa. Sekin rikos on vielä selvittämättä. Suurinta huomiota kuitenkin herättää rikos, jonka toimessa oli osallisena kuuden miehen «kängi» ulkomaalaisia pienellä Cameron Fallsin asemalla viime lauantaina, j. n. e. puhuu port arthurilainen iltalehti toimitusosastossaan niistä lukemattomista rikoksista joita viime viikkojen aikana on näillä seuduilla tapahtunut, ja tulee tuo lehtipahanen siihen lopulliseen tulokseen, että maakuntapoliisit on liian heikko ja vähälukuinen tällaisten varalta. Sitä olisi vahvistettava yhä lisääntyvien rikosten varalta. Muuta syytä ei siis ole tuohon rikosten lisääntymiseen, kun poliisivoiman pienuus. Vaikka tosiasiassa tällä seudulla on sitä voimaa enemmän kuin runsaasti, sekä jalan että ratsain, ollen se voima toisinaan «työnpuutteessa» halukas nuuskimaan rauhallisten työläisten asuntoja ja kirjavarastoja. Se poliisivoimako se estää rikosten jatkumisen työttömyyden ja suurten joukkojen toimeentulomahdollisuuksien käydessä yhä arveluttavammaksi. Olevissa oloissa, kapitalistisessa riistolle perustuvassa järjestelmässä ei siis ole pienintäkään vikaa, ei mitään sanomista eikä huomauttamista siihen, että rosvojen yhteiskunnassa väkisinkin kehittyy kunnollisista ihmisistä rosvoja, ei mitää! Kaikki on oolrait, kunhan vaan saadaan lisää poliiseita. Siis, enemmän poliisivoimaa ja lisää työttömyyttä yhä ja aina samaa, niin ennen pitkää on jokaista kaksijalkaista kohden kerubimi ja — siitä huolimatta nousee «rikosaalto» paljoa korkeammalle, kun mitä se on tätnäpäivänä, ellei työväenluokka sitä ennen ehdi nousta tekemään lopun rikosten syystä s. o. rosvojärjestelmästä.

Yksi «pakkoluovutuksen» yrittäjä kuollut

Steve Severuk, yksi Cameron Fallsin rosvoista makaa hengettömänä Westermanin hautaustoimistossa ja voimalaitoksen poliisi Eady on Port Arthurin St. Josephin sairaalassa seurauksena viime lauantaina tapahtuneesta taistelusta, jossa kuusi puolalaista yrittivät anastaa Cameron-putouksen voimalaitoksen rahastonhoitajalta $30,000, joita tämä oli viemässä täkäl. Montreal pankin konttorista voimalaitoksella työskentelevien työläisten palkkojen maksua varten. Rahastonhoitaja May ja poliisii Eady, jotka juuri olivat astuneet ulos C. N. junasta Cameron Fallsin pysäkillä, odottelivat voimalaitoksen junaa jatkaakseen matkaansa putoukselle, kun yksi kolmesta samassa junassa saapuneesta rosvosta sieppasi asemasillalla seisovan Mayn viereensä laskemista käsilaukuista toisen, jossa Severuk sai kuulan vatsaansa, jonka seurauksesta kuoli matkalla hospitaliin. Eadylla on lyijy rinnassa ja kaulassa, sekä rahastonhoitaja May potee sääressään olevaa lihashaavaa Cameron hospitalissa. Käsilaukku, jonka Severuk sieppasi, ei sisältänyt rahaa, vaan Mayn yksityistarpeita. Severuk tunsi rahojen kuletustavan ja tiesi maksupäivän, sillä oli aikaisemmin työskennellyt sanotulla voimalaitoksella. Sitävarten oli hän varustanut joukkonsa aijotun ryöstön varalta, ollen heitä toiset kolme odottamassa Cameron pysäkillä. Nähtyään Severukin kaatuvan haavoittuneena, pakenivat toiset vorot metsään, jossa heitä ovat poliisit apujoukkojen kanssa takaajamassa.

Pelasti viime hetkellä.

Nopealla päättävällä toiminnalla pelasti muuan kulkeva kauppamatkustaja erään 8 vuotiaan tytön hengen Kakabeka putouksella Victorian päivänä. Mies oli kumppaninsa kera kävelemässä puotoukselle, kun erään naisen avunhuuto kiinnitti hänen huomionsa lähellä kosken nielua uivaan tyttöön, jota vinha virta vei alaspäin. Äkki loikkauksella oli mies tytön luona, joka silloin oli enää noin 12 jalkaa yläpuolella 150 jalkaa korkeasta putouksesta, ja toi hänet maalle. Tyttö oli leikkiessään ylempänä olevalla sillalla, pudonnut koskeen, josta aivan viime sekunnilla pelastui elävänä.

Puhuja-arvostelua.

Meillä Port Arthurilaisilla ja sen ympäristöläisillä on ollut viime aikoina tavallista rusaammin tilaisuuksia saada valistusta yhteiskunnallisista kysymyksistä puhutun sanan kautta. Puhujia [illegible] taloudellisten että poliittisten järjestöjen edustajista [illegible] sekä englannin kielellä. Viimesinä englanin kielisinä puhujina ovat olleet kuuluisan Winnipegin lakonjohtajat, entiset luokkasotavangit John Queen ja past. Wm. Ivens. Pastori Ivens puheli viime sununtai iltana t. k. 15 p., selostellen nykyistä yhteiskunnallista tilannetta tunnetulla taidollaan, osittain ansiokkaastikin, jos kin puhtaalta luokkataistelukannalta katsottuna ilmeni esityksessä pahoja aukkoja. Tov. John Queen puhui Vappuna, kaksiviikkoa aikasemmin.

Ainoa mitä kuulin hänen esitykses tään moitittavaa oli se, että hän sanoi olevan välttämätöntä luokkataistelussa meidän päivinämme myöskin politillisen toiminnan, jota puhtaasti taloudellisen toiminnan kaikkivoipaisuuteen uskojat ei sanoneet hyväksyvänsä.

Viime aikaisista suomalaisista puhujista, Hellen Vitikainen ja Kiviniemen Jussi, Detroitista, ovatkin käyttäneet kaiken enerkiansa selittääkseen ja painostaakseen, yksipuolisen taloudellisen toimintamahdin kaikkeen kelpoisuutta ja kaik. muun laisen työväen luokkaliikkeen ja järjestötoiminnan tarpeettomuutta, ja vahingollisuutta. Joten ei se ihme ole, jos jo ennestäänkin puhtaasti «työmaataisteluun» ja sen mukaisesti järjestymiseen uskovaiset näkevät pöpöjä seinillä kun työväen puhuja teroittaa kulijoilleen myöskin poliittisen toiminnan tarpeellisuutta.

Muuten Kiviniemen esityksissä on aina ollut selvästi huomattavissa, mitä äärimmäisin ennakkoluuloisuus, myöskin vasemmistolais-sosialisteja tai kuten sitä nykyään yleisesti nimitetään kommunistista liikettä, sekä sitä edustavaa Kolmatta Kansainvälistä kohtaan. Hän pilkkailee kommunistisia puolueita ja niiden jäseniä m. m. siitä kun ei ne esim. täällä Amerikassa uskalla esiintyä julkisesti, mutta painautuvat hallitusten vainonalaisina maan alle. Myöskin väitti hän näiden puolueiden kokoavan rivelhinsä porvareita, jopa suurkapitalistejakin. Yhdysvaltain kommunistipuolueeseen kehui hän kuuluvan miljoneereja useampiakin. Venäjän Bolshevikien ohjelmassa sanoi hän erityisesti painostettavan että on välttämätöntä saada pikkuporvarit mukaan, «sillä muuten ei voida vallankumousta tehdä». Mutta kun Jussille annettiin kirjanen, jossa hän väitti selvin sanoin lausuttavan että työväestö ei voi suorittaa vallankumousta muutoin kun pikkuporvareiden avulla, ja käskettiin hänen näyttää missä siellä sellainen lausunto on, niin löytämätä se häneltä jäi.

Ei sitä pitäsi pyrkiä parjaamaan järjestöjä eikä yksilöitäkään sellaisilla syytöksillä joita ei voi yrittääkään todistaa. Eikä kaikki aina ole niin pahaa kuin se jollekin ennakkoluuloiselle katselijalle voipi pahalta näyttää. Ne luulottelevat miljoneeritkään, joita Jussi kehui kommunistisissa puolueissa olevan ja niihin pyrkivän, eivät tarvitse aina olla itse «belsepubin» lähettämiä.

Vaikka aikamme vallankumousliike on, ja se tulee olla puhtaasti työväestön luokkaliikettä, niin narrimaista on kumminkin maalata pöpöjä seinälle siitä, jos tähän luokkaliikkeeseen sattuu antautumaan joku senkinlainen henkilö, joka taloudelliseen asemaansa nähden ei suoranaisesti proletaariluokkaan kuuluisi. Historiallisina murrosaikoina on ollut aina havaittavissa sellaisiakin ilmiöitä että ajan aatteet tempaavat mukaansa puhtaasti inhimillisten harrastusten vaikutuksestakin, yhden sieltä toisen täältä sellaisessa asemassakin olevia henkilöitä, joille porvarillisesti tuottaa kumous ja sen puolesta taisteleminen aineellisesti häviötä. Esimerkkejä näistä löytyy historiassa melko lukuisasti. Joskus tavataan ihmisissä todellisia «Kristus»-luonteitakin. Ja työväestönkin on opittu tekemään eroitus niiden harvinaisuuksien suhteen, eikä suinkaan pyrittävä umpimähkään niitä «ristiin naulitsemaan».

Kerrassaan kiukuttavan vaikutuksen teki jokaiseen asioita ja tapahtumia seuranneeseen kuulijaan Kiviniemen halveksumista osoittava lausunto m. m. Suomen Sos. Työv. puolueesta ja sen toiminnasta, jota hän painosti sillä että tämän puolueen pääänenkannattajan, Suomen Työmiehen toimittajana on ollut mies, jolla on 800,000 markkaa maksava talo ja kaikkea muutakin topeskaa aivan määräämättömät. Tällä mitä ahdasmielisintä typeryyttä ilmaisevalla viittauksellaan tarkoitti hän kait tov. Wuolijokea, joka jo toista kertaa istuu »Tiilenpäitä lukemassa» Suomen lahtareiden ja sen lahtarihallituksen leppymättömän vihan uhrina, siitä että tämä horjumaton, pelkäämätön taistelutoverimme ihmiskunnan vapautuksen puolesta kapitalismin kirouksesta on aina uskaltanut seisoa työväestön jyrkimmässä luokkataistelurintamassa eturivin miehenä.

Kyllä se on Jussiparka niin että sinulle ja heimolaisillesi, niin noskelaisille sosialidemokrateille kuin puhdasoppisille rauhallista kehitystä vatkuttaville taloudellisen toiminnan apostoleillekin täytyy jokaisen luokkatietoisen aikaansa seuraavan työläisen huudahtaa: Voi teitä fariseukset! Jesuittamaisissa tarkoituksissamme olette te valmiit huutamaan aikanne Pilatukselle tuon Natsaretin kirvesmiehelle muinoin huudetun tuomion «Ristiin naulitse hänet» niistäkin tovereista, jotka eivät vain suullaan tunnusta, mutta ovat töillään todenneet että he ovat olleet valmiit uhraamaan kaikkensa työväenluokan vapauttamiseksi ja koko ihmiskunnan pelastukseksi. Yksi sellainen on eittämättömästi ollut toveri Sulo Wuolijoki. Ja sittenkin meidän oikeaoppineen puhtaan proletariaatin edustaja viitsii herjata julkisessa väittelyssä koko puoluettakin kun se hyväksyy jäsenyyteensä sellaisia «miljoneeriä», ymmärrys hoi!

Tuollainen ei ole mitään muuta kun jesuittamaista menettelyä, ryhmäpyyteiden edistämiseksi. — Ja tämänkinlaisen siem. kylvöllä on Port Arthurissa nykyisin verrattain suotuisa maaperä. Täysin valveutuneet aikaansa ja sen vaatimuksia seuraavat luokkatietoiset vallankumoukselliset työläiset eivät moiselle muuta kun halveksuen naurahtaa.

Toisin ajattelevien IWW:läisten holtiton parjaus, jopa suoranainen valehtelukin heitä vastaan näkyy olevankin Kiviniemen Jussin, — samoin kuin Humonien ja Vitikaisten ynnä muiden tyypillisten oikeaoppisuus tuplajuulaisten lempitehtävää. Niinpä kun Jussin puheen jälkeen t. k. 18 p iltana eräs kuulijoista huomautti, että paikkakunnalla on lausuttu paheksumisia iww:läisten keskuudessa siitä kun luokkasotavangeille, Laukille, Jaakkolelle ja Tannerille pistettiin «kapula suuhun» m. m. Industrialistin toimituksen taholta, eikä heille annettu tilaisuutta selittää mielipiteitään vapaasti joukkojen arvosteltavaksi järjestön äänenkannattajissa, vaikkakin he ovat olleet ja ovat vieläkin järjestön jäseniä. Niin, vetäen naamalleen oikeen patriakkaalisen hurskaudén, vastasi Jussi tähän, että: «Sellainen toimenpide oli suoranainen välttämättömyys järjestö edun valvomiseksi ja järjestökurin noudattamiseksi. Ja sitten Jussi lasketteli näistä tovereista ja heidän lausumistaan suoranaisia valheita, joka tulkoon täten tuoduksi julki, Kiviniemen Jussin jesuittamaisuudelle ikuiseksi häpeäksi.

Jaakkolan sanoi Jussi tuominneen koko IWW:een alimpaan kattilaan, haukkuen sitä «venäläiseksi musta sotnia järjestöksi», jossa toiminnan työväen kannalta katsottuna on juuri samaa kun «heittäytyä pää edellä suinpäin salettia kiviseinää vastaan». Samoin vakuutti hän Tannerin ja Laukin parjanneen IWW:tä jonkinjoutavaksi himhamppu järjestöksi, joka olisi viipymättä hajotettava. Näin laverteli Jussi, ja häneen uskovat kuulijansa nyökyttelivät päitään myönnytykseksi.

Eivät senkään vertaa ole he viitsineet seurata omaa järjestöäänkään koskevia asioita, että he olisivat tietäneet, että tuossa tekohurskautta uhkuvassa lavertelussaan Jussi aivan tarkoituksellisesti — **valehteli.**

Näiden tovereiden mielipiteet ovat sentään päässeet julkisuuteenkin, vaikka Kiviniemet, Humonit ja Vitikaiset ynnä muut ovatkin koittaneet asetella kapuloita heidän suihinsa. Ja niissä heidän julkituomissaan lausunnoissa on tuotu ilmi kaikkea muuta, kun Jussin esittämien lausuntojen tapaista IWW:n parjausta. Päin vastoin ovat he nyt kuten ennenkin sanoneet, että työläisten on annettava kaiken kannatuksensa IWW:lle palkkatyöläisten taloudellisena järjestönä, mutta että tämä ei yksistään riitä yhteiskunnallisen vallankumouksen toteuttamiseksi, se täydytään suorittaa kommunististen periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti valtiovaltauksen kautta työväenluokan käsiin, johon tehtävään Kolmas kansainvälinen, aikamme historiallisen velvollisuuden kutsumana ja pakoittamana on alkanut järjestämään koko mailman yhteiskunnallishyödyllistä työtä tekevää kansanluokkaa — työväenluokkaa,, jolle toiminnalle kaikkien valveutuneiden rehellisten vallankumouksellisten työläisten on annettava jakamaton kannatuksena sekä yhtyä tähän ainoaan tämän ajan vaatimuksia oikein ymmärtävään ja niitä edustavaan maailman työväen liittoon.

Näinhän ne toverit Laukki, Tanner ja Jaakkolakin ovat vain sanoneet eikä mitään sen pahempaa. Mutta siinäpä se onkin niksi, jota typerään ryhmäitsekkyyteen ja farisealaisuus oikeaoppisuuteen vajonneet tuplajuulaiset eivät voi sietää. Ja siitä se johtuu että n. k. kommunistisen liikkeen ja sen ohella kolmannen kansainvälisen halventaminen ja tarkoituksellinen vääristely on ollut johtavana lankana Kiviniemen Jussinkin puheissa täällä. — Vilpitön kuuntelija.

INTOLA, ONT.

Sattuneesta syystä sürretään kesäkuun 4 ja 5 päivinä aijotut kesäjuhlat kaksi viikkoa eteenpäin, 19 ja 20 p:si kesäkuuta. Varustautukaa siis siltä varalta. Katsokaa lähemmin ilmoitusta tuonempana. — Kylän juorukello.

KAKSI JARRUMIESTÄ SAANUT SURRMANSA JUNARIKOSSA

Montreal — Sunnuntai iltana sai kaksi jarrumiestä surmansa Canadian Pacific rautatien junan suistuessa radalta Ville La Sallessa lukitsemattoman vaihteen kohdalla vastapäätä Standard Paint Co:n tehdasta. Miehet putosivat radalle ja joutuivat perässä seuraavan veturin pyörien murskattaviksi. Tämän kaamean tapaturman uhrit ovat Charles Brown ja Joseph Kelley, molemmat tästä kaupungista. Ensin mainittu kuoli heti ja toinen 15 minuutin kuluttua.

KONTTORITYTTÖ HALUTAAN

Konttorityöhön tottunut nainen saa paikan Vapauden konttorissa. Etutila annetaan sille joka osaa englannin ja suomen kieltä, konekirjotusta ja kirjanpitoa. Ainoastaan sellaisten, jotka ovat tarkkoja sekä nopeita tehtävissään ja muuten säännöllisiä kannattaa hakea.

Lähettäkää hakemuksenne yhdessä palkkavaatimuksenne kanssa viimeistään t. k. 10 päivään mennessä.

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

The Sudbury Industrial Co-Op. Society, Ltd.

Tarkastakaa seuraavia hintoja:

Harvest Queen jauhot	$5.65 tynnöri
Five Roses jauhot	5.65 tynnöri
Rolled Oats	1.20—20lb.
Nisut	4.00—100 lb.
Shortsit	2.20 säkki
Branit	2.15 säkki
Viheriä kahvi	25c, 30c, 35c, 40c ja 45c lb.

Ohraryynit 8c lb., Pavut 8c lb., Peas 8c lb., Prunes 12½, 15, 25c lb.
Riisit 12½, 15, 20c lb.

KANNATTAKAA OMAA LIIKETTÄNNE

Alkää Sairastako!

Lähettäkää 75 senttiä posti merkeissä, eli muuten, niin me lähetämme teille yhden numeron «TOTUUS» julkaisua, ja yhden kappaleen «KUINKA SAAVUTTAA JA SÄILYTTÄÄ RRUUMIILLINEN JA HENGGELLINEN TERVEYS JA TARMOKKUUS», juuri painosta saapunut kirjottamani kirjanen. Nämät tekevät selvää parannustavoistamme ja neuvovat tärkeistä asioista terveyteen nähden. Voimme parantaa useita tauteja potilaan kotonaan ollessa, lähettämällä neuvoja itsehoitamiseen. Tilatkaa kyselykaavake ja lähettäkää täytettynä meille. Sen avulla voimme antaa tietää tautinne laadun ja miten olette tuleva terveeksi. Tietäkäätte miksi ette ole terve, ja sitten omistakaa terveys itsellenne luonnonllisilla parannustavoilla. Olkaa terve!

T:ri Paul Wentworth.
2031 W. Superior St.,
DULUTH, MINNESOTA

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita,

Vapaudessa ilmoittajille

Lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissamme seuraavasti:

Tiistain lehteen viimeistään kello 12 lauantaina.

Torstain lehteen viimeistään kello 12 tiistaina.

Lauantain lehteen viimeistään kello 12 torstaina.

Osastojen ja yleensä kaikkien ilmottajiemme on parasta ottaa ylläolevan huomioonsa. Myöhäset ilmotukset vaikuttavat helposti lehtemme myöhästymisen ja siksi niitä on vältettävä.

NATIONAL LUNCH

14 Durham Street SUDBURY, ONT.
VIIHTYISÄ NYKYAJAN KANSAN RUOKALA. TARJOILLAAN TÄYSIN RAVITSEVIA ANNOKSIA.
HUONEITA MYÖS SAATAVANA. MIKE VALKEAPÄÄ

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE

A. ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY)

UUTTA VARASTOA

Meille on juuri saapunut uusi lähetys

STOVEJA JA RANGEJA

MARTIN—SENOUR MAALEJA, JAPALAC VARNISH STEINIA, JAPALAC AUTO MAALIA, ALABASTINE SEINÄ FINISTYS MAALIA MARBLE Y.M. LATTIAMAALEJA.

Royal Purple Kanaanruokia. — Luulauhoja. — Scratch Feet Jauhoja

THE GEO. TAYLOR HARDWARE, LTD.

Phone 179, Timmins, — Cochrane, — New Liskeard, — Cobalt.

GRANT & HISCOCK.

Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI

Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille

Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.

Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.

T. A. GALE, johtaja

Farmi myytävänä

115 eekeriä hyvää maata, 40 eekeriä kylvöllä, hyvä laiduin kymmenelle lehmälle, 500 koortia puita ja paljon muuta metsää, 7 huoneinen asuin talo, iso talli ja monta kanahuonetta ja muita rakennuksia hyvässä kunnossa, 3 lypsylehmää, 1 hevonen ja 35 kanaa, kaikki farmi työkalut ja kärryt. Farmi on lähellä järviä hyvä kalastusta varten ja ainoastaan kaksi ja puoli mailia tehtaista ja kaupungista, lähellä rutatietä ja hyvää markettia. Useampia Suomalaisa farmaria tällä ympäristöllä. Hinta kaikesta $2,100, käteistä $1,300. Joka on innostunut ostamaan farmin niin kirjoittakaa seuraavasti:

MR. HENRY DEMBO,
7 Potter St., Danielson, Conn.

NAIS-KOKIT HUOM!

South Porcupinen POIKATALON toverit julistavat emännän paikan avonaiseksi naisten haettavaksi. Ruokaa tulisi laittaa 15 miehelle.

Palkkavatimuksenne tulee olla sisällä kesäkuun 10 p:n mennessä 1921. Osoite:

KALLE NIKKANEN,
Box 309, South Porcupine, Ont., Can.

ERITTÄIN HAUSKAN ILLANVIETON ANTAA KAIKILLE TUNNETUKSI TULLUT

Aug. Sunell

LIBERTY HAALILLA

LAUANTAINA KESÄKUUN 4 P:NÄ

Yksi huomattavampia uutuuksia tänä vuonna. Kuuluisa August Sunell. Salaperäinen mies, esittää huomattavia näytöksiä yleisölle. Ihmeellinen vankilan murtaja ja maailman kuuluisin käsirauta-kuninkas.

Esittää alkuperäisiä uutuukisia, jotka ovat hämmästyttäneet koko maailmaa.

Hän on herättänyt huomiota Europassa ja Amerikassa ihmeellisillä tempuillaan. Ainoa elävä ihminen, joka on päässyt pakenemaan todellisesta Siperian hullujen sellistä.

Amerikan ja Europan poliisit julistavat, että on mahdotonta pitää häntä vankilassa.

Ohjelmassa on osasta humoristisia lauluja, jotka ovat hauskimpia mitä suomenkielellä on kuultu. Se, ken panee arvoa yhdelle hauskalle ja opettavaiselle illalle, ei saisi unohtaa tätä tilaisuutta, joka tarjoutuu arv. yleisölle.

Näytännöitä seuraavissa paikoissa kesäkuulla:

Creighton Minella maanantaina kes säkuun kuudentena päivänä

Cobalt, keskiviikkona kesäkuun 8 p.
South Porcupine, perjantaina kesäkuun 10 p.
Timmins, tiistaina kesäkuun 14 p.

SISÄÄNPÄÄSY 25c—50c.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!!